

VIEŅYBĒ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LV. METAI 1:11

PENKTADIENIS, 1941 M. BALANDŽIO (APRIL) 18 D., BROOKLYN, NEW YORK.

KAINA 5 CENTAI

DABAR

Baisios žinios
Gyvate antyje
Likimo ironija
Dantis už dantį!

JUOZAS TYSLIAVA

Iš Lietuvos ateina vis šiurpulingesnės žinios. Suimtas buvęs Lietuvos prezidentas dr. Kazys Grinius. Bolševikiški budeliai žagina ir žūdo mokyklinio amžiaus merginas. Suimtiesiems lupinėjami dantis, laužomi pirštai, sukinėjamos rankos... Iš bolševikiško pragaro ištrūkę ir, pasijutę laisvėje, žmonės staciai eina iš proto.

Lietuvos žmonės tremiami, kankinami ir žūdomi. Kodėl? Tik todėl, kad jie, būdami geri lietuviai, mylėjo Lietuvą, savo gimtąjį kraštą?

Taip, tai baisios, šiurpulingesnės žinios. Kazin, ar Lietuva kada nors yra buvusi tokioje nelaimėje, kokioje ji dabar atsiderusi?

Kaip ilgai mes ramiai žiūrėsime į Lietuvos tragediją? Kaip ilgai mes toleruosime savo tautos išdavikus? Kaip ilgai mes tesėsime, nesigriebe keršto priemonių prieš tuos, kurie šiandien, džiaugdamiesi Lietuvos nelaimė, tyčiojasi iš mūsų ašarų, iš mūsų begalinio liūdesio?

Amerikos lietuvius — kantrus žmogus. Daugiau, kaip dvidešimt metų jis toleravo komunistus, atvirus Lietuvos nepriklausomybės priešus. Daugiau, kaip dvidešimt metų jis šildė gyvatę savo antyje. O dabar... Dabar ta gyvatė įgylė jam ir jo tautai...

Taip, Amerikos lietuvius — kantrus žmogus. Bet... kai jo kantrybės taurė pradeda lietis per kraštus, tai nekaltai pralietas brolio kraujas pradeda garstai šaukti:

— Saugokitės, Lietuvos juožai!

Ne vienas iš mūsų brolių ir seserų Lietuvoje šiandien yra kalinami. Ne, ne vienas, ne dešimty, bet šimtai ir tūkstančiai geriausiųjų Lietuvos sūnų šiandien yra tremiami ir žūdomi.

O tuo tarpu... Mes, to paties kraujo, kūno ir dvasios žmonės, kurių brolius kankina Maskvos banditai, tylime, kaip nebyliai, ramiai klausydami Laisvės ir Vilnies pasakų apie Štalo saulę, laimės spinduliais šviečiančią Lietuvos darbo žmogų.

Bet ar to užtenka? Ne. Mes sako kūnu, krauju ir dvasia maitiname tuos snukius, kurie taip šėtoniškai, taip patenkinačiai šypsosi, žiūrėdami į mūsų tėvų, mūsų brolių nelaimę.

Kokia skaudi, kokia baisi likimo ironija. Mūsų giminėms Lietuvoje bolševikai laužo pirštus, trauko dantis, išsukinėja sąnarius... Tuo tarpu... lietuviškiems Stalino agentams, Laisvės ir Vilnies apatalsams, besisukinėjantiems tarp mūsų, nenukrinta nė plaukas nuo galvos...

Mūsų tėvų kraštas pavirsta elgetynu. Mūsų giminės Lietuvoje palikti be pastogės, be duonos kšnio. O mes... Amerikos lietuviai, seriame Bimbos, Mizaras, Prūseikas ir Andriulius, tuos pačius bolševikus, kurie džiaugiasi, kad Lietuvą, mūsų senąją tėvyne, nualino raudonieji šaranciai. Kadangi, pagaliau, mūsų

SU LIETUVOS VOKIEČIAIS IŠVYKO LABAI DAUG ŽINOMŲ LIETUVIŲ

Tarp 45 tūkstančių repatrijuotų Lietuvos piliečių į Vokietiją atvyko eilė GPU nukankintų lietuvių

ZMONES PANASOS Į LAVONUS: KAI KURIEMS ISLUPINĖTI AUKSINIAI DANTYS, SULAUZYTI PIRSTAI IR ISSUKINĖTOS RANKOS...

BERLYNAS. — Iš Berlyno gauta žinių apie repatrijuotus, atvykusius iš okupuotos Lietuvos į Vokietiją. Koks skaičius, tikrai nežinoma, bet girdėta, kad apie 45,000. Tarp repatrijuotųjų yra tikrų lietuvių, kurie, savo gyvybę gelbėdami, užsirašė į repatrijuotųjų sąrašus ir išvyko į Vokietiją.

Tarp plačiai žinomų lietuvių, atvykusių iš okupuotos Lietuvos į Vokietiją, gauta žinių apie šiuos: generolas Adamkevičius, adv. Požėla, lietuvių kūrėjų savanorių sąjungos pirm. adv. Gužas, Valstyb. Tarybos vicepirmin. ir Kauno universiteto docentas Račkuskas, buvęs žemės ūkio ministras Audėnas, Talmantas, A. Dumbrys, inž. A. Drigėčius, agronomas Irginčius, Savytis, studentas Kamslyvius, karininkai Jurgutis ir Kristaponis, K. Matutis, P. Skučas (ne buvęs vidaus ministras), J. Jozas, M. Steikis, daininkas Sprindys, Miglinas, inž. Kunevičius, teisininkas Bytautas, Kregždė ir kiti.

Girdėt, kad kartu į Vokietiją atvyko operos dainininkė Januškaitė-Zaunienė, — buvęs pasiuntinys Berlyne ir Londono — V. Sidzikauskas.

Gauta žinių ir apie kai kuriuos buvusius kalėjime, kuriuos, vokiečiams reikalaujant okupantai paleido. Jie taip pat atvyko į Vokietiją. Atvyko šie kaliniai: Masiliūnas, pulk. Kaunas, atsargos pulkininkas Balbachas, atsargos generolas Kurkauskas, kapitonas Lorenecas, Sneideris, J. Kučinskas, atsargos leitenantas Liūnas, leit. Savytis, studentas Kamslyvius, Kurkauskas ir k.

Išlaisvintus iš kalėjimo GPU U budeliai pasienyje kiekvieną tardė ir kankino po 20 minučių. Kankinimo būdas buvo toks: lupinėti auksinius dantis, krapštė ausis, nosis, ieškodami užrašų. Tokių atvyko apie 60, bet dar laukiama daugiau.

Iš atvykusių kalinių beveik nė vienas nebuvo panašus į gyvą žmogų. Žiūrint į juos at-

rodė, lyg kalbėsi su gyvu lavonu. Leit. Savytis, pavyzdžiui, buvo tiek iškankintas, kad, atvykęs į Bajorus, (pirmoji stotis Klaipėdos krašte), ir pajutęs laisvę, išėjo iš proto. Jo pirštai buvo sulauzyti, rankos išsukinėtos.

Nemažas skaičius lietuvių bando iš okupuotos Lietuvos pabėgti per spygliuotą sieną. Bet juos dažnai sugauna, vietoje nušauja ir tuojau pakasa. Neseniai tokio finalo susilaukė vienas kunigas.

Kovo mėn. prie okupuotos Lietuvos pasienio susaudytas kun. Sušinskas. Jis buvo kaltinamas mėginimu peržengti spygliuotą sieną. Be to, jis įtariamas padėjęs kitiems lietuviams per sieną pabėgti.

DINGO FOTOAPARATAI IR LAIKRODŽIAI

VILNIUS. — Iš okupuotos Lietuvos gauta žinių apie tragišką fotografų profesionalų padėtį. Iš krautuvių yra visiškai išnykę ne tik fotografijos aparatai, bet ir reikmenys — filmos, stiklinės plokštės ir kt. Tad fotografai nebegali savo amatu toliau verstis. Kurį laiką vad. tarpvarčių prekyboje dar galima buvo iš dešimteriopą kainą filmų plokštelių gauti, bet dabar ir paskutinės yra išnykusios. Tokiu būdu, fotografijos imonės viena po kitos užsidaro.

Taip pat laikrodininkų profesija skusta. Mat, naujų laikrodžių nebegalima gauti, o tai, ką okupantai rado iš "kapitalistinės" Lietuvos, yra išgrabstę.

Kai maskoliai okupavo Lietuvą, jie, kaip šaranciai, puo dė į laikrodininkų krautuves pirkdami viską, kas papuolė po ranka. Buvo net staciai kuriozinių atsitikimų. Pav. Vilniuje maskoliai karininkai, kai nebeliko tikrų laikrodžių, pirkosi vaikų laikrodžius, kurie nei neina, o tik šiaip vaikų nešiojami ant rankų.

Kai sovietų kariuomenė žygiavo į Lietuvą, buvo pastebėta, kad ištisi daliniai orientavosi pagal saulę arba dienos šviesą, nes net karininkai laikrodžių neturėjo.

SUIMTAS DR. KAZYS GRINIUS BUVĖS LIETUVOS PREZIDENTAS

Okupantai likviduoja buvusius savo ministrus ir komisarų, nepritariančius bolševikų terorui

BERLYNAS. — Chicagos Draugo korespondentas iš Berlyno praneša apie vis labiau besiplečiantį bolševikų terorą Lietuvoje. Korespondentas sako, kad bolševikai suėmė buvusį Lietuvos prezidentą dr. Kazį Grinį.

Tame pat Chicagos laikraščio korespondento pranešime sakoma, kad Lietuvos okupantai jau pradeda suimti ir buvusius savo ministrus arba komisarus, nepritariančius okupantų žiaurumams. Tarp suimtųjų esąs toks Paleckio vyriausybės žemės ūkio ministras, kaip Mickis ir buvęs užsienių reikalų viceministras, Glovackis.

Šie du asmenys, kaip žmonės pasakoja, parodė labai daug humaniškumo, kitaip tariant, negalėję ramiai žiūrėti į GPU terorą Lietuvoje.

Korespondencijoje sakoma, kad bolševikai, pradžioje pasi- naudoję kai kuriais įtakingesniais žmonėmis, dabar juos likviduoja, kad vėliau jie, turėdami savo nuomonę, negalėtų būti jiems pavojingi.

PREZIDENTO SMETONOS KALBA PER AMERIKOS RADJO TINKLĄ

CHICAGO, ILL. — Margučio žurnalo ir radijo biznio vedėja Lelija Vanagaitienė, mums praneša, kad gegužės 4 d. 6:45 val. vakare, (Chicago Daylight Saving Time) per NBC radijo tinklą kalbės Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Jis kalbės iš Palmer House viešbutio, kur tuo metu bus iškilmingas jo pagerbimo bankietis. Prezidento Smetonos kalbą girdės milijonai Amerikos ir Kanados gyventojų.

Tai, be abejonės, didelis Amerikos lietuvių propagandos laimėjimas. Kad prezidentas Smetona turės progos kalbėti per NBC radijo tinklą, tai neabejotinas, kaip Lelija Vanagaitienė sako, "dviejų Antanų" nuopelnas. Kas yra tie "du Antanai", mums nesunku įspėti. Tai Antanas Vanagaitis ir Antanas Oliš.

KARTU SU RAŠTIKIU MIRĖ ŽYMUS DAINININKAS WILLIAM DANFORTH

TILŽE. — Prieš keletą dienų Amerikos lietuvių spaudai buvo pranešta, kad iš bolševikų okupuotos Lietuvos pabėgęs gen. Raštikis, buvęs Lietuvos kariuomenės vadovas.

Dabar pranešama, kad kartu su gen. Raštikiu per spygliuotomis vielomis užvertą sieną pabėgo dar kiti septyni aukštieji Lietuvos armijos karininkai.

Pradžioje karininkai apsigyveno Tilžėje, bet po keleto dienų jie išvyko į Berlyną.

LIETUVOS OKUPANTAI SUIMINĖJO, ŽAGINO IR ŽUDĖ GIMNAZISTES

Kaip GPU agentai elgėsi su žmonėmis, bandžiu- siais paminėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį

KAUNAS. — Gauta papildomų žinių apie Vasario 16 d. įvykius. Kaune susipratusių lietuvių minia, apie 15,000, susirinko kapinėse pagerbti Lietuvos karių, žuvusių už nepriklausomybę. Prie nežinomo kareivio paminklo begiedojant maldą, staiga, pasirodė GPU agentų būrys.

Be jokios atodairos kiekvieną pasigavę sodino į sunknežimius, kuriuos jau išankstina buvo paruošę. "Medžioklės" rezultatai liūdnai: iš švenčiausiai nusitei-

kusios minios bolševikai išplėdė geriausias Lietuvos sūnus ir dukteris ir, sugrūdė juos į 40 sunkvežimius, išsivežė. Tarp suimtųjų buvo ypač daug Aušros gimnazijos mokinių, merginų ir vaikų. Nežinia koks likimas laukia gimnazistų, bet gimnazistų likimas — tikrai tragiškas. Vienas kareivis, ukrainietis, pristatęs tėvams jų suimtą dukterį, pasakojo, kad mergaitės buvo atiduotos raudoniems bestijoms pasilinkiminti, o vėliau išžudytos. Tik kelios išvengė to baisaus likimo.

BOLŠEVIKŲ DUONA DVOKIA IŠ TOLO

KAUNAS. — Susovietintos Lietuvos spauda savo laiku plačiai reklamavo, kad iš "broliškių respublikų" gautama net javų. Jau nekaltant apie tai, kad tokia "parama" išsiskaidė visoje Lietuvoje visuotinė pasipiktinimą, nes visi žinojo, kad okupantai kraštą apdrius, išsigrabindami Maskolijon visas rastąsias javų atsargas, bolševikinė Lietuvos valdžia betgi greit nutilo, nieko apie šią "paramą" nebemini. Dabar esame iš tikrų šaltinių patyrę, kodėl taip atsitiko.

Pasirodo, kad keliolika rugių vagonų iš "broliškių respublikų" tikrai buvo gauta. Keli vagonai pateko ir į Kauną, nes vietinių rugių niekur nebuvo galima sugraibyti. Tačiau Kauno elevatoriaus tarnautojai su didžiausiu nusistebejimu konstatavo, kad atsiųstose rugiuose mažiausia trečdalis buvo dirsių ir kitokių kenksmingų priemaišų. Iš tokių "rugių" iškeptos duonos negalima buvo valgyti, nes ji dvokė iš tolo.

RAUDONASIS CHULIGANIZMAS TARYBŲ LIETUVOJE

KAUNAS. — "Tovarišė" P. Liubiancė, "laisvosios" Lietuvos prokuroro pavaduotoja, "Tiesoje", dar kartą užsimena apie reikalą "stiprinti kovą su chuliganizmu". Jis cituoja kelis pavyzdžius, kurie teismai "rodo liberalumą chuliganų atžvilgiu", o liberalizmas esąs "neleistinas". Kažkokia M. Palauskaitė, kurią, matomai, užkabinėjo gatvėje okupantai raudonarmiečiai, jiems pasipriešinusi ir tai net "aktiniai". Už tai ji buvusi nuteista tik vieną mėnesį priverčiamųjų darbų, nors, kaip sako "tovarišė" Liubiancė, "teismas neturėjo teisės skirti mažesnę bausmę, kaip vienerius metus kalėjimo."

Kaip matome, raudonarmiečių chuliganai, pagal "tovarišę" Liubiancė logiką, turi teisę nekludomai gatvėse užkabinėti ir užgaulioti moteris, o jeigu jos pasipriešina, gauna priverčiamųjų sunkių darbų bausmę.

SVETIMŲ VALSTYBIŲ TERORISTAI NUŽUDĖ ITALŲ REDAKTORIŲ

Reikalavo, kad jis nieko nerašytų prieš Italijos fašistus ir Vokietijos nacius

CHICAGO. — Balandžio 15 d. Chicagoje Italijos slaptosios policijos, Ovr, agentai nužudė italų laikraščio La Tribuna leidėją ir redaktorių John Arena, kuris per paskutinius tris metus smarkiai puolė Italijos fašistus, keldamas į aikštę jų veikimą Amerikoje.

Prieš keletą metų Arena, tuomet žinomas kaip markyzaas Giovanni d' Arena, glaudžiai bendradarbiavo su Italijos fašistais, tačiau vėliau, pasipiktinęs jų veikimu, pasitraukė iš jų organizacijų. Prieš kurį laiką Arena perdavė Juntinių Amerikos Valstybių saugumo organams labai svarbios medžiagos apie fašistų ir nacių agentų veiklą Amerikoje ir, kaip praneša

spauda, šiomis dienomis jis turėjo perduoti FBI organams kai kurių svetimų valstybių slaptų agentų sąrašus.

Arenos sekretorė pareiškė saugumo organams, kad Arena jau virš metų laiko gauna visokių išpėjimus ir grasinimus iš Ovr ir italų teroristų organizacijų Amerikoje, tačiau jis jų nepaisė, nors žinojo, kad tie grasinimai yra ne juokais. Tos pačios sekretorės pranešimu, prieš kurį laiką vienas nežinomas asmuo Arenaui siūlė 2,000 dolerių, kad liautųsi rašęs prieš fašistus ir nacius, bet Arena nesutikęs.

Ta proga sakoma, kad panašius grasinimus yra gavę keli Arenos draugai ir bendradarbiai.

IŠ KAUNO Į BIRŽUS — TRIS SAVAITES...

BIRŽAI. — Vietos kooperatyvų sandėlis nusiskundžia "prekių trūkumu, trūksta geležies, skardos, kibirų, rūbų ir kt." Prekės į Biržus einančios net po 3-4 savaites. Net keleivinė skuba siunčiamos prekės iš Kauno į Biržus eina dvi savaites. Kooperatyvo vedėjas "draugas" Vainaris skirsdė pirkėjus — geresnės rūšies prekėmis aprūpinęs savo pažįstamus.

"GERIAUSIEJI LIETUVOS SŪNŪS"

KAUNAS. — Čia buvo sušauktas susovietintos Lietuvos valstybinės prekybos darbuotojų pasitarimas, kuriame kalbėjo net keturi "geriausieji Lietuvos sūnūs", būtent, prekybos komisaro pavaduotojas "tovarišė" Plakchin, kitas komisaro pavaduotojas "varišė" Gurov, planavimo ir finansų skyriaus viršininkas "tovarišė" Vydra ir Kauno vykdomojo komiteto prekybos skyriaus vedėjas "draugas" Gimpelsonas. Iš pasitarimo paaiškėjo, kad "prekybos darbe daroma daug klaidų". Tarnautojai "nesirūpina laiku prekėmis, slėpė prekes nuo pirkėjų ir t. t."

GRENLANDIJA — AMERIKOS PROTEKTORIATE

WASHINGTON. — Atsižvelgdama į strateginę Grenlandijos padėtį, Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė sudarė sutartį su Danijos pasiuntiniu Amerikoje, kuria Grenlandija iki karo pabaigos patenka į Amerikos protektoriatą. Nežiūrint, kad Danijos valdžia šios sutarties nepripažįsta ir bandė atsukti savo pasiuntinį Amerikoje, J. A. V. vyriausybė tuojau paskyrė specialistus apžiūrėti Grenlandiją ir tuojau steigti tenai karo laivyno ir karo agitacijos bazes.

Paskutiniu laiku į Grenlandiją atvyko nemažai vokiečių, tariamų turistų.

DIDIEJI STREIKAI BAIGIASI

WASHINGTON. — Vyriausybės pastangomis, paviko likviduoti didžiuosius streikus Amerikos pramonėje, kurie grąsino sulaukyti ar sutrukdyti Amerikos apginklavimą. Streikai baigėsi darbininkų uikoms susitarus su darbdaviais. Liko dar keleta darbininkų ir darbdarvių problemų išspręsti, tačiau tikimasi, kad ir tos bus teigiamai likviduotos.

VĒLIAUSIOS KARO ŽINIOS

LONDON. — Šią savaitę karas pasiekė naujos aktyvumo fazės. Vokietijos legijonai, padedant italams, pradėjo naujas aršias ofensyvas keturiuose frontuose: Atlanto vandenyne, puolimais prieš Angliją iš oro, Balkanuose ir šiaurinėje Afrikoje.

Iš tų visų keturių frontų, vokiečiai ir italai didžiausius pasisekimus bene pasiekė Balkanuose ir Afrikoje, kur vokiečių mechanizuotos divizijos privertė anglus ir graikus trauktis. Šiaurinėje Graikijoje anglai ir graikai turėjo trauktis į naujas pozicijas į pietus apie 100 mylių nuo Jugoslavijos sienos, tačiau sustojo ir įsistiprino naujose pozicijose tarp Servia ir Tepelin. Taip pat sudaryta antroji ir trečioji linijos: antroji, nuo Salonikio įlankos per Larissą į vakarus iki Agėjos jūrų.

Einant į spaudą gauta žinių, kad vokiečiai smarkiai puola anglus visais frontais,

bet anglai atkakliai laikosi ir kai kur smarkiai sumušė vokiečius. Patys vokiečiai pripažįsta, kad ši kampanija Balkanuose nėra tokia lengva. Jiems tenka susidurti su stipriai mechanizuotomis anglių ir graikų dalimis.

Italams Albanijoje taip pat sekasi, tačiau žymiai mažiau ir tikrai dėka graikų, kurie pasitraukė, norėdami išlyginti savo frontą.

Afrikoje vokiečių ir italų mechanizuotos divizijos pasiekė Egiptą, kur anglai atsuko ir pradėjo pulti. Tuo pačiu metu Anglijos karo laivynas pradėjo smarkiai bombarduoti visą Libijos pakraštį, kurį dabar laiko vokiečiai. Tobruke, Libijoje, keltas dešimtis tūkstančių apsupti anglių laiko miestą ir nepasiduoda vokiečiams. Vokiečiai keletą kartų miestą puolė, tačiau kiekvieną kartą buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

BANKIETAS LIETUVOS PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI PAGERBTI

Lietuvos prezidentui priimti komitetą sudaro visų Pittsburgho lietuvių srovių atstovai

PITTSBURGH, PA. — Vaizbos būto iniciatyva, kovo 31 d. buvo suauktas susirinkimas, kuriame išrinktas komitetas Lietuvos prezidentui A. Smetonai priimti.

pasitiks Pittsburgho miesto majoras ir kiti oficialai. Pasitinkimo valandą gros orkestras. Prezidentui Smetonai priimti komitetas susidarė iš įvairių pažiūrų asmenų.

Dragių atstovų komiteto susirinkimas

AMSTERDAM, N. Y. — Kovo 30 d. Liet. parapijos sveitainėje įvyko vietos draugių rinkimas, kuriame buvo apstatovų komiteto metinis susikabėta Lietuvos gelbėjimo reikalai.

Ta proga, reikia pranešti, kad Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programą atliko šv. Kazimiero mokyklos mokiniai ir J. Olšausko vadovaujamas choras.

Lietuvos nepriklausomybės minėjime buvo rinktos aukos. Lietuvos reikalams aukojo S. Kiselytė ir jos tėveliai 11 dolerių.

Susirinkime buvo priimti valdybos ir komisijų raportai. Pareikšta padėka komiteto sekret. S. Kiselytei, globojusiai J. Tubelienę.

Susirinkime nutarta toliau aukų pasiuntinėti partijų fondams. Nutarta pinigų laikyti savo kasoje, patiekėjus Lietuvos reikalams, pinigus siųsti per Lietuvos pasiuntinybę Washingtone.

ELIZABETH, N. J. Vienybės atstovas R. DŽIOVALIS 510 Franklin St.

RUOŠIAMAS DIDELIS SANDARIEČIŲ KONCERTAS

HARTFORD, CONN. — Balandžio 27 d., 2 val. popiet, Lietuvių Sveitainėje, 227 Lawrence St. bus didelis sandariečių koncertas, kurį rengia du Sandaros apskrčiai — pirmasis ir antrasis, programoje dalyvaus trys chorai ir 3 trys dainininkai.

Kaip jau sakytą, programoje dalyvaus trys chorai. Vienas iš geriausių Naujosios Anglijos lietuvių chorų yra Aushrelės choras, kuriam vadovauja Jonas Dirvelis.

Is viso to matyti, kad šis sandariečių koncertas bus ne tik didelis, bet ir įdomus.

NEWARKO MIRUSIEJI

Antanas Galinauskas, 68 metų, 86 Van Buren St., Newark, N. J. Mirė balandžio 2 d., o palaidotas balandžio 8 d. Kryžiaus kapuose, N. Arlingtone.

NEW BRITAIN, CONN. Vienybės atstovas JOHN POŠKUS, Jr. 462 Park Street

MARTYNO YČO ATMINČIAI

Laiškas iš Rio de Janeiro, Brazilijos

Velionis M. Yčas buvo mano tėvų bičiulis ir prietelius, todėl ir man artimas žmogus. Aš jį, be abejo, dažnai matydavau nuo savo gimimo, bet ryškiau jį teatsimenu nuo 1919 metų, kai aš su savo motina ir seserimi gyvenome Šveicarijoje, o velionis buvo ten atvažiavęs savo šeimos aplankyti.

gvesnė tapdavo gyvenimo našta. Visiems M. Yčas buvo mielas ir geras bičiulis, visų jis buvo laukiamas ir mylimas, visiems jo šypsena buvo paguoda sunkioje valandoje. Kai aš vos porą valandų M. Yčui mirus įėjau į jo kambarį, aš pamaciau besišypsantį, kaip paprastai, Dėdės Martyno veidą.

TRAUKINYS UŽMUŠĖ LIETUVI KAMINSKĄ

BALTIMORE, MD. — Balandžio 8 d. greitasis pašto traukinys, pakeliamas iš New Yorko į Washingtoną, užmušė Baltimorės lietuvių, Juozą Kaminską.

STANLEY GRILL PAUL USONIS, sav. RESTAURANAS IR BARAS Geriausis gėrimai ir alus Pirmos rūšies maistas. KVICIAME 642 Stanley Street, New Britain, Conn. Tel.: 6872

Hartford Ave. Lunch A. ŠVIRINAS, sav. Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus Mūsų restorane patiekiamas puikiausias maistas. 36 Hartford Avenue, New Britain, Conn. Tel.: 6639

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJĖ

Vladas Medveckas Scott Tavern 923 SCOTT ST. Tel.: Calvert 1773

Kazys Akelaitis Lietuviška Užėiga 701 W. LOMBARD ST. Tel.: Calvert 1773

Pete Dukes Dukes Lunch 513 W. BALTIMORE ST. Tel.: Calvert 1773

C. WILLIAM KUČAUSKAS, JR. Laidotuvių Direktorius 637 WASHINGTON BOULEVARD BALTIMORE, MD. Tel. Lexington 5714 Sārātoga 6351

Mano Skiltis

J. S. SUDAVAS

Neseniai spaudoje pastebėjau pasakymą, kad skurdas ir valstybės vadų netvarka pagimdė komunistus.

Asmeniškai aš visai su tuo sutinku. Valdinių betvarkė, suktybės, skriaudos, persekiojimai bei terorizavimas šalies piliečių, tikrai reiskia valdovų dorovinį supuvimą.

Tulas rašytojas klausia keista, bet labai svarbų ir laikui pritaikytą klausimą: kas remia demokratijos priešus?

Jei reikėtų demokratijos priešus ir jų priešų rėmėjus įvardinti, reikėtų rašyti visą enciklopediją. Bet, rodos, tas rašytojas turi žinoti štai ką demokratijos priešus ir jos priešų rėmėjus remia ir stropliai saugo pati demokratinė konstitucija, kuri duoda laisvę ne tik lojaliems šalies žmonėms, bet padoriems pilie-

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJĖ Antanas Zinzeleta Garden Hotel Cafe 618 E. LOMBARD ST. Tel.: Lexington 8229

John J. Dekinis Crystal Tavern 1509 W. BALTIMORE ST. Tel.: Gilmore 7281

Jonas Gričena Uncle John's Cafe 661 W. PRATT ST. Tel.: Calvert 3973

A. L. Horwitz Įvairios rūšies medžiaga drabužiams 682 W. LOMBARD ST. Tel.: Calvert 1807-W

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis Generalinė apdrauda — namai, automobiliai ir t.t. Nuosavybės parduavinėjimas ir administravimas Pilietybės popierių reikalai Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi Notaras — tvirtina visokius dokumentus A. S. TREČIOKAS 314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J. KAMPAIS Adms. St. TELEFONAS: MARKET 2-4867

čiams, bet tą pačią laisvę tai no nuomone, ne kiek demokra-ko ir tautos išgamoms. O matija nenusidėtų žmonijai, kad ji duotų laisvę ir asmenis neliečiamybę doriems žmonėms, o visokias išgamoms, kad sutal-pintų šalies atmatų stovyklose, arba išsiųstų į tas šalis, kurioms jie tarnauja.

Kaž kas yra pasakęs tokią mintį: "Kuomet žmonės yra nuliudę, jie nėra gudrūs". Bet šiais laikais mes matome ir linksmus žmones, net dviem saulėmis apšviestus, kaip Sovietuose, bet ar tie žmonės yra gudrūs, jei jie kantriai badauja, vaikšto apiplyšę, kenčia visa ko trukumas: žodžiu, neturi nei ko pasikloti, nei kuo apsikloti? Jei toks komunistų gudrumas, tai apsaugok, likime, plačiąją žmonių nuo tų nuodų!

J. S. Sudavas.

Viktoras Abeciūnas Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticuto lietuvių kolonijas. Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį buterį. 385 Park Street, New Britain, Conn. Tel.: 1481

Universal Package Store M. S. DAUNIS, sav. Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas. 235 Elm Street, New Britain, Conn. Tel.: 2036

Flower GREENHOUSE 163 Stanley St., New Britain, Ct. C. GEDRAITIS, sav. Įvairiausias rūšies gėlių įvairiausioms progoms galite gauti šiame didžiausiam gėlyne Tel.: 3826-W

AR JAUČIATES NUVARGĖ — BE VIKRUMO? SKAUDA GALVA — ŠPUTE VIDURIAI? Kada tik užsikimša jūsų žarnos, šlapimo pūslė, dvotiesi krepas, cirkina užra, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Tai melonas skonio liausavimas kremitama gumos švelni, bet tikrai liausavus vidurius. Imkit eimant gult. Ryte jusite tikrą palengvinimą ir užgesintę vikrumą. Jūsų ir savo būtinumą naudojami žv. brandu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir Jūsų Tel. mai. Nusiipkit FEEN-A-MINT šiandien.

Edgar Rice Burroughs Ziurkite — Tarzanos apysakos tęsinys trečiame puslapyje

TARZANAS IR TARZELĖ

AS BOGDU SANK, TARZAN LOCKED HIS LEGS AROUND HIM, JOINING HIMSELF TO THE BEAST LIKE WELDED STEEL.

THE SAILORS TUGGED, BUT THEY COULD NOT LIFT THE COMBINED WEIGHT OF APE AND APE-MAN.

TARZAN WRITHED AND STRUGGLED, TRYING TO SWAMP THE ENEMY CRAFT.

"I'LL CRACK HIM ON THE HEAD!" CRIED ONE OF THE RUFFIANS.

76. — Kai Bohgdu pradėjo skęsti, Tarzanas vandenyje jį apkabino savo stipriomis kojomis, lyg plieno replėmis, ir laikė jį kiek galėdamas. Jokia jėga negalėtų dabar atlupti jo nuo beždžionės.

Jūreiviai tempė į valtį, bet neįstengė pakelti iš vandens sunkaus Tarzanos susikibusio su dar sunkesne beždžione Bohgdu. Visos jų pastangos, rodėsi, turės nueiti su vėjais.

Pagaliau Tarzanas pagriebė valtįs briauną ir pradėjo kratyti, bandydamas apversti visą valtį su nedorais jūreiviais. Jūreiviai pamatė, kad jiems visiems gali susidaryti nemažas pavojus.

"Aš smogsiu jam irklų į galvą!" — suriko vienas jūreivis; "Kai jis apsvaigs, tai mes galėsime įtraukti į valtį." Taip kalbėdamas jūreivis užsimojo sunkiu irklų į Tarzanos galvą!

BOLŠEVIKŲ OKUPACIJA NEAMŽINA

Tiktai nesąmoningas lietuvis tegali abejoti dėl Lietuvos atvadavimo. Kaip Lietuvos pavergimas po Lublino unijos pasirašymo nebuvo amžinas, taip vėliau rusų pavergimas nebuvo amžinas. Po 120 metų rusų viespatavimo Lietuvoje ir jų pastangų nutautinti lietuvius, Lietuva vėl atsikėlė, nusikratė rusų okupacijos. Rusai didžiojo karo metais išbėgo, atėjo vokiečiai ir manė, kad jie bus Lietuvos valdovais. Bet vokiečių okupacija buvo žymiai trumpesnė, negu lenkų ir rusų. Didysis karas davė progą mažoms tautoms nusikratyti didžiųjų tautų vergovės, šis antras didysis karas žada tokių pat galimybių mažoms tautoms. Kai didžiulės tautos kovoja, mažoms tautoms būna proga siekti laisvės. Jei būsimc ryžtingi, rimtai pasirengę po karo atstatyti savo nepriklausomą valstybę, tai taikos sulaukę savo tikslo pasieksime.

Dabar po dvidešimties nepriklausomo gyvenimo lietuvių tauta bus žymiai sąmoningesnė ir ryžtingesnė kovoje dėl savo gyvybinės teisės, negu prieš 50 metų, kai mūsų tautos genialūs vadai: dr. Jonas Basanavičius, dr. Vincas Kudirka ir kiti pradėjo kovą dėl Lietuvos politinės laisvės ir nepriklausomybės. Lietuviai, pagyvenę dvidešimtmetį laisvo savarankiško gyvenimo, supranta laisvės reikšmę. Kiekvienas amerikietis lietuvis, turėjęs progą aplankyti savo gimtąjį kraštą — nepriklausomą Lietuvą, žino, kad per tuos dvidešimt dvejus nepriklausomus metus Lietuva pasiekė didelių laimėjimų: ūkio gerovės, didelės kultūrinės pažangos ir tautinio įsisamonėjimo.

Aš atsimenu didįjį Vilniaus Seimą, kuris sukėlė visa Lietuvą, kovai už nepriklausomybę. Atsimenu Lietuvos genialius vadus — Lietuvos Tarybos narius draugų žingsni, padarytą vasario 16 d., 1918 m., Vilniuje, kur jie paskelbė Lietuvos nepriklausomybės aktą, dar vokiečiams Lietuvą valdant, karą stovyje gyvenant. Istoriija pasikartoja. Kai atsiras palankūs momentai, Lietuvos vadai vėl momentą išnaudos, vėl paskelbs Lietuvos nepriklausomybę Vilniuje. Iki šis karas pasibaigs dar bus daug visokių sukretimų. Netenka abejoti, kad ir Lietuva pasiekė karą gaisras. Stalino ir Hitlerio santykiai kardiniai darosi neiškesni. Gal būt, kad vokiečiai vėl rusus išvys iš Baltijos kraštų. Žodžiu, šis karas gali baigtis tokiose aplinkybėse kaip ir perėitas karas. Todėl, dabar, viso pasaulio lietuviams, privalome budėti ir tinkamai prisirengti prieš to laukiamo momento ir palankių sąlygų Lietuvos nepriklausomybės įstatymui.

Abejonės negali būti. Pasiduoti abejonėi, likimui, reikiama silpnybė ir pralaimėjimą. Basanavičius, Kudirka ir kiti mūsų genialūs vadai neabejojo. Jie tikėjo ir ryžtingai kovojo už Lietuvos politiską laisvę ir kovą laimėjo. Mes laimėjime vėl, jei į savo ateitį tikėsime, jei ryžtingai kovosim ir likimui nepasiduosim. Amerikos lietuviams suvaldimo labai svarbią rolę prieš dvidešimt metų kovoje už Lietuvos nepriklausomybę. Dabar jie vėl privalo suvaldinti svarbią rolę Lietuvos politinėje dramoje. Bet besirengdami į kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę privalome būt vieningi, nes mūsų vienybėje glūdi mūsų patvarumas ir pasiekiamas kovoje. Tad vienykimes dabar! Vienybėje dirbkim Lietuvai.

Dabar laikas mums, Amerikos lietuviams, organizuoti mūsų tautines, protines ir

materialines jėgas. Dabar laikas surasti Amerikoje draugus ir pritarėjus mūsų tikslui. Mes, Amerikos lietuviai, turim progos pasiekti mūsų garbiną Prezidentą Rooseveltą, Jo vyriausybę, Kongreso narius ir per jų įtaką Anglijos ir kitų kraštų vyriausybes ir diplomatus, ir gauti jų moralinę paramą mūsų tikslui. Dabar laikas pradėti rimtą nustatytą politinį veikimą. Kas brangina Lietuvos nepriklausomybę, kam rūpi mūsų tautos ateitis, lai supranta šio momento svarbą, lai paskatina visus mus šenosios tėvynės Lietuvos ateitis į rimtą vieningą darbą dėl nepriklausomybės.

V. M. Klausutis.

VELYKOS ATNEŠĖ DARBININKAMS TAIKA

DETROIT, MICH. — Balandžio 10 d. baigėsi Fordo dirbuvų streikas, kurį laimėjo UAW ir CIO. Netrukus bus balsavimai, kurie parodys, kas tautos darbininkai nori.

Balandžio 14 d. Fordo dirbuvės vėl pradėjo dirbti. Nemažas nuopelnas priklauso Michigano valstybės gubernatoriui, kuris padėjo sutaukinti darbininkus su Fordu.

Šiaip jau pas mus nieko ypatingo. Velykos buvo gana šiltos Barometras rodė net 87 laipsnius. Ryta buvo pilnos bažnyčios žmonių, o po pietų visai traukė į parkus.

Pas mus jau pavasaris. Žolė žaliuoja, medžiai sprogtai...

Vyt. Markūzas.

NAUJA ŽEMĖS "RE-FORMA"

KAUNAS. — Iš okupuotos Lietuvos gauta žinių, kad bolševikų partijos viršūnės gyvai diskutuojamas klausimas įvykdyti naują "žemės reformą". Būtent, keliamas klausimas sumažinti normą, kuri palikta naudotis ligišliniams savininkams, nuo 80 iki 10 hektarų. Šitokios "reformos" šalininkai ypač yra maskolių "tovariščiai", kurių pilna "laisvosios" Lietuvos žemės ūkio komisariate. Mat, maskoliai yra gavę iš Maskvos instrukciją, privedi Lietuvą prie kolchozų baudžiavos. Tuo tarpu 30 hektarų "buožės" yra laikomi klūtimis šiai "Stalino" "generalinei linijai". Suskaldydami ūkius iki 10 hektarų, bolševikai siekia, iš vienos pusės, padidinti sovietinių valstybinių dvarų sovchozų plotus, o antra vertus — paversti okupuotąją Lietuvą apagynu ir tuo visiškai sulyginti mūsų tėvų kraštą su kitomis "broliškomis respublikomis".

TILZES SPAUDIMO
 "Auko altoriusas" mažų knyga 50c
 "Ta pati gražiai" celuloidas apd. 1.65
 "Vainikėlis", jaunomėnės knygetė 35c
 "Kantikos" arba giesmių knyga \$1.75
 "Sapnų knygetė" su paveikslais apd. 1.60
 Sapnų knygetė atspėjų sapnus, skaito planetas ir kazyrų rub. 35c
 "Mikaldos pranašavimai" 25c
 "Kantros Alenos graži pasaka" 25c
 Istoriija seno ir naujo test. 25c
 "Taktantis naktų ir vėsa" arabiškos istorijos su pav. apd. \$3.00
 Lengvas būdas išmokti anglišką kalbą be kito pagalbos 35c
 "Sveikata ligoniams", aprašo apie 300 visokių vaistinių augalų ir kam jie yra reikalingi 25c
 Trajankot stambios pakelės arba 3 pakelės už 60c
 Taip pat pat mane galite gauti visokių žolių ir šaknų.
M. ZUKAITIS
 331 DEAN BOULEVARD
 SPENCERPORT, N. Y.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Z. JANKAUSKAS

Kaip paklausiu vietos lietuvių veikėjų ir organizacijų viršininkus, kodėl didesni klubai ir organizacijos visai nieko neveikia Lietuvos atvadavimo reikalais, tai gauni atsakymą, kad dabar peranksti dar ką nors daryti. Sako, turime pirmiau žiūrėti ir laukti, kas šį karą laimės, o tuomet matysime, ar Lietuvai bus proga likti vėl nepriklausomai. Tokias ir panašias nuomones pareiškia mūsų buvę pirmieji vietos veikėjai ir draugių viršininkai.

Iš paskalbėjimo su veikėjais galima suprasti, kad jie mano, jog Lietuvai tapti po karo nepriklausomai nebus galima, nors tokios minties tiesiog nepareiškia. Galima būtų sutikti su jų nuomone, jei Lietuvos ir išeiviai lietuviai taip manytų, kaip mūsųškiai. Bet sekant Amerikos, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių spaudą ir pačioj Lietuvoj lietuvių pasireiškiantį atsparumą, mažai mūsų veikėjais ir jų nuomonėmis galima vadovtis. Pagaliau kad ir negalėtume Lietuvos atstatyti nepriklausoma, tai visvien mūsų sąžinė bus ramesnė: galėtume vieni kitiems pasakyti, kad dirbome, viską darėme Lietuvos atvadavimui, bet ne dėl mūsų neveiklumo ji gal ilgiamis metais liko paversta. Tai bent tiek žinotume, kad ir dirbant, nieko negalima buvo laimėti.

Mes esame šio krašto piliečiai. Devyniasdešimt penki nubismčiai arba daugiau esame ištikimi šiam kraštui, jo demokratinei santvarkai. Mūsų ištikimumas pirmiausia Amerikos vėliavai, paskui — Lietuvos vėliavai. Tai mūsų šiam kraštui pareikšta ištikimybė. Tas, kuris prisiekęs šiam kraštui, dabar dirba svetimi valstybių naudai, tai jo dalykas. Tokie lietuviai nėra ir negali būti ištikimi nei Amerikai, nei Lietuvai.

Todel Philadelphiajos visuomenei nėra ko sekti ar klausyti tokių slopinančių nuomonių, kurios tiesioginiai pasitarauja lietuvių neveiklaim, ir kurios netiesioginiai padeda plėtotis veiklai tų, kurie dirba kito krašto naudai.

Kada kalba eina apie mūsų kolonijos neveiklumą Lietuvos ir jos pabėgėlių naudai; tai nereikia manyti, kad visų srovių lietuvių čia nieko neveikia. Ne. Čia eina kalba apie mūsų tautinius klubus ir panašias organizacijas. Katilinkų srovė atlieka savo pareigas. Spėju, kad katalikų srovės lietuvių Philadelphiajose palaikyti ir t.t. Be to, neseniai grįžus iš Lietuvos plėtuviai komunistai taip pat "darbuojasi" savo kramolei

palaiakyti. Nuo Lietuvos okupavimo dienų jie turėjo kelti viešus parengimus. Paskui turėjo "Laisvės" naudai balių, kuris, kaip dalyvavę pasakoję, nebuvo toks pasekmingas, kaip kitados. Dabar jie rengia koncertą pianistui Vytautui Bacevičiui. Nors jiems ne taip jau sekasi, kaip pirmiau, bet vis dėlto jie nenuleidžia rankų, vėfria. Tik vadinamos vidurinės srovės ir jai palankūs lietuviai nieku nesirūpina.

Bal. 6 d. Lietuvių Muzikalėj Svetainėj buvo du lietuvių susirinkimai. SLA. 185 kuopa turėjo savo mėnesinį posėdį, kuriame buvo skaityta Kleofo Jurgelio, Tėvynės redaktoriaus, atsisaukimas. Svarbiausia, jis kreipiasi į kuopų narius, prašydamas užsiprenumeruoti jo rengiamą leisti Tėvynės Balsą. Nors kuopa pati neužsirašė sau antro organo, bet atsirado pavieniu nariu, kurie jį užsiprenumeravo. Visi, tačiau, nariai susidomėję nauju, netrukus žadamo leisti, laikraščiui.

Be to, buvo lietuvių verslininkų, profesionalų ir amatininkų susirinkimas. Šį kartą susirinkimas tur būt buvo gausiausias, galėjo būti netoli dvių šimtų. Tik reikia stebėti, kad susirinkime buvo daugiau moterų, negu vyrų. Lyg mūsų moterys norėtų pralenkti vyrus. Gal taip atėjo ir bus. Gausnis susirinkimas buvo todėl, kad Sarsis išnuomavo 5 minutes laiko. A. Dzikio radijo programoje. Kalbėjo sarsis pirm. A. Kanušis. Toliau kalbėjo sekret. Grigaliūnienė.

Sarsisio šūkis — "Per ekonomiją prie aukštesnės kultūros". Pav. Velykų programos kalbą Sarsisio paskelbtie tokie nusistatymai: 1) Steigti socialiai draugišai santarpiam su srapratimui, socialie naudai ir geram draugiškumui narių tarpe. 2) Reikalui esant, paduoti ranką pašalpos reikalaujantiems. 3) palaikyti geresnį ir aukštesnį susipratimą tarp visų lietuvių ekonomijos srityje. 4) Suteikti patarimus mažesniems biznieriems ir tt. Dar galima pridėti ir Jaunimo kultūros, lietuviybės palaikymo veiklą.

Reikia pastebėti, kad Sarsisui labai tikty paduoti ranką ir Lietuvos pabėgėliams. Tuomet Sarsis pilnai atsakys Philadelphiajos lietuvių reikalams.

Baigus Sarsisio susirinkimą, dar kalbėjo dr. Ant. Ramanauskas apie dantų augimą, vės lietuvių Philadelphiajose palaikyti ir t.t. Be to, neseniai grįžus iš Lietuvos plėtuviai komunistai taip pat "darbuojasi" savo kramolei

SUKILĖLIS MONTE

BOTHŲ GRAF V. KEYSERLINGK

VERTE L. DAUKSA

(Tęsinys)

— Mes tada dar buvome vaikai, ir vaikai buvo tie vyrai, kurie be atodairos šoko į tą kovą. Tai buvo palaidas karas, kur kariavo kiekviena apygarda atskirai savo atsakomybe. Tai buvo ne kautynės, bet ganų susirėmimai, nors ir buvo kovojama narstai. Ar sudavai, pavyzdžiui, sutiks kovoti bartų krašte, kai jų pačių tėvynei grės betarpiškas pavojus? Juk tu žinai, Auktum; kad mūsų vienybė nėra labai tvirta. Žinoma, pradžioje mes turėsime pasisekimą, tačiau po to atskiros apygardos pradės rūpintis savo reikalais, sudavai kovos tik už Sudaviją, pogežanietiai vien už Pogežaniją. Jėga vyriausiojo vado rankose išsisklaidys ir liks bevėrtė. Koks milžiniškas uždavinys tautiečiams, visiems prūsams, įkalti į širdį: mes esame viena tauta, sprendžiamas ne tos ar kitos apygardos likimas, bet visos tautos. Parodyk man žmogų, kuris pajęgtų tai padaryti?

Auktumos akys sužerejo.

— Tu esi tas vyras, Herkau. Tik tu vienas pajęgsi pasiekti tą didžiulį tikslą — sujungti mūsų tautą.

— Aš norėčiau, kad tavo būtų tiesa. Tačiau, neįsivaizduojamas dalykas, kad tautos likimas galėtų būti atiduotas į mano rankas. Ta kova man, kaip vadui, gali baigtis tik arba pergale arba mirtimi. Kiekvienas susitarimas su priešu padarytų mane išdaviku atžvilgiu tų kurie padėtų savo galvas už bendrą reikalą. Aš nebijau nei kovos, nei mirties. Aš bijau slapto silpnumo ir išdavimo, kovos su pavydu ir trumparegyste, su klaidomis, kurios, dėja, mūsų tautai nėra svetimos.

— Tik tavo valia bus lemiamą. Aš negaliu tikėti, kad tu bijotum atsakomybės todėl, kad ji tau atrodė didelė ir sunki. Tavo vardas reikią pareigą savo tautai, Monte. Gerai tai pagalkov!

Montė ištiesė draugui abi rankas.

— Tebūnie taip, — tarė jis tvirtai. — Tu manimi neapsivilsi.

Nomėdai nuėjus miego, abu draugai taip pat prigulė pasnauditi. Prieš atsiguldamas, Montė dar kartą kreipėsi į Auktumą.

— Man rūpi Nomėda.

— Nesirūpink, Herkau, moterys liks čia. Čia jos bus saugiausias, atskirtos nuo būsimų karo Pasidarė tylu. Ir greit rāmūs alsavimas pranesė, kad Auktuma užmigo. Tačiau Montė pradžioje veltui mėgino užmigti. Jis mastė apie Magdeburgą, Hrehalsą, Kateriną. Vėliau jis užsūdo ir sapnavo kovas bei pavojus. Jis pasijuto priešų apsiaustas, bebėgas, su sulaužytais ginklais, į bažnyčią. Persekiotojai jau norėjo įbėgti paskui jį, bet staiga nuo viskų nusileido spinduliuojančiame debesyje Madona, apgaubė jį savo baltu drabužiu ir nusinėse su savim aukštyn. Išdrįsęs pakelti akis į šventąją, pamatė jis Kateriną.

Dideliam jau paskirdusio Auktumos susirūpinimui, Montė nubudo sušaukdamas: — Madona!

XVIII

Kitos dienos vidurdienį minia vėl susirinko aplink šventąjį ažuolą ir džiaugsmingai sveikino ikilmingai į viršų rankas keliantį Krivių Krivaitį. Jis įtemptai laukė galutinio šaukimo į kovą ir svarbių vadų rinkimų.

Vyriausiasis krivis pradėjo:

— Mes patvėrėme dievų valią. Jie palankiai priėmė auką ir nori, kad mes išsirinktume vadus. Prieš įvykdamt dievų valią, aš jums įsakau: tegul kiekvienas eina pas savo draugus ir kaimynus ir praneša jiems galingojo Patrimpo valią. Jis sakė jiems: Kąro dievas lemia, kad yra atėjęs mūsų išvadavimo metas. Niekas neturi likti rankas sudėjęs, kas tik gali nesioti ginklus, ir moterys turi tarnauti bendram reikalui, kiek tai bus joms įmanoma

Švento Motiejiaus išvakarėse, pagal krikščionių laiko skaičiavimą, suklimas turi visur suliepsnoti vienu metu. Taigi kiekvienas tegul perduoda žinią patikimiems ir įpareigoja juos perduoti ją toliau. Taip pat pat kietieji turi visą griežtai laikyti paslapyje, kad mūsų priešas būtų užkluptas nelauktai. Nuo tų priemonių didžia dalimi pareina pasisekimas. Atėjus nustatytam laikui, natinkit visa, kas yra neprūsiska, natinkit svetimųjų namus, bažnyčias, imkit jų ginklus ir manta, nes visa tai jie atėmė iš jūsų. Nieko nesigailėkit, nes ir jie nieko nesigailėjo. Kai tuo būdu kraštas bus išvalytas, skubiai susirinkit aplink vadus. Atsigabenkit ginklus ir žirgus, o kur reikią, ir vežimus. Vadams būkite visuose reikaluose klūsnūs. Kas tose kovose kris, pirmas bus prie dievų kojų.

Minia džiaugsmingais šūkavimais palydėjo vyriausiojo krivio žodžius.

— Dievai nori, kad jūsų priešakyje atsistotų tokie vyrai, kurie iš mūsų priešų išmoko karo meno. Be tvarkos ir nurodymų prieš kiekvieną žygi, nieko nebus pasiektą. Vadai, kuriuos mes išrinksime, galės prisiauginti sau padėjėjų. Tegul kiekvienas į šį reikalą įveda visas savo jėgas. Aš šaukiu tuos, kuriuos man dievai nurodė vadais: Sambijai — Glandą, Nantangijai — Montė jaunėsnįjį, Varmijai — Glapą, Bartams — Divonį Lokį, Pogežanijai — Auktumą, nes tos apygardos turi nepriklausomybės kovas bendrai pradėti. Pomezanija yra iš dalies ordinui pasidavusi, iš dalies per daug priešų apgyventa ir apsiausta, kad ten suklimas nepastebimai galėtų būti į vėžes įstatytas. Kitos apygardos arba jau kovoja lietuvių pusėje, arba tik vėliau galės prisidėti. Dabar aš klausiu jus, išrinktuosius vadus: Ar sutinkate jus priimti dievų pavėdimą? Jei taip, tai priekit prie šventojo žakmens prisiekti.

Išrinktuosius vadus žmonės ant pečių prinesė prie krivio. Vaidilučiai taip surikiavo tuos penkis vyrus, jog jie stovėjo eilėje vienas už kito. Po to vaidilučiai atkrito vienam būliui galvą, padarė tarp jos ir kūno nedidelį tarpą ir pamojo išrinktiesiems vadams pagal tėvų paprotį praėti takeliu tarp galvos ir kūno. Vada vienas po kito ėjo pagal tą kvietimą, o trykštąs gyvulio kraujas drėšino jų apavą. Kiekvienas išrinktųjų šaukėsi dievus liūdninkais, kad jis bus vertas mirties, jei išduos savo tėvynės laisvės reikalą.

Iškilingai apeigai pasibaigus, vėl prabilo Krivių Krivaitis:

— Dabar reikią išrinkti vyriausiąjį vadą. Šiuo klausimu nuomonės yra pasidalijusios. Daugelis mano, kad garbė vadovauti suklimui turi teikti vienam iš išrinktųjų vadų, tačiau kiti mano, kad reikalo sėkmingumui būtų geriau, jei vadžias į savo rankas paimtų pašalies. Tuo atveju man siūlomas kilnisus štenovas. Tegul jis prieina prie išrinktųjų.

Išdidžiai pakėles galvą, pusauktasis prisitėjo prie būrelio būsimųjų vadų.

Montės veide nebuvo žymu jokios permainos, tačiau Auktumos bruožai rodė begalinį nustebimą.

— Ką tai reiškia? — šnapstelėjo jis draugui. — Štenovas niekada nepajėgus mums vadovauti. Jis siūlosi iš tuščio garbės troškimo.

— Rimki, — įspėjo Montė susijaudimusis trauka, — minia pati nuspręs.

Pasigirdo krivio balsas: — Ką darysime?

Kilo triukšmas.

— Montė turį mus vesti, — buvo girdėti daug balsų. — Montė! — Montė! — nugriau dė aiktė. Tačiau ir už štenovą pasisakė žymėsnis susirinkusiųjų būrys. Neramumas tolydžio augo.

— Dang žadanti pradžia, — pastebėjo Montė karčiai. — Gincijamasi dėl vadovybės.

(Bus daugiau)

TARZANAS IR TARZELĖ

AS THE ZUFFIAN WAS ABOUT TO STRIKE, TARZAN CALLED, "HILL COME ABOARD WILLINGLY IF YOU SAVE THE APE!"

ZALIM AGREED AND TARZAN AGAIN BECAME HIS PRISONER. TWO SAILORS HELD THE CHAINS AT HIS WRISTS.

MAKING GUTTURAL APE-WORDS WITH A GROWL, THE APE-MAN GAVE SECRET INSTRUCTIONS TO THE REVIVING BOHGDU.

THEN SUDDENLY HE LEAPED UP, DRAGGING THE TWO SAILORS WITH HIM, AND PLUNGED INTO THE SEA!

77. — Kai nedoras jūreivis jau buvo užsimojęs perskelti Tarzanui galvą, Tarzanas garstai sušuko: "Aš įlipsiu į jūsų valtį geruoju, jei jūs pažadėsite išgelbėti beždžionę ir jai nieko nedaryti."

Zalim Khalis sutiko su Tarzano pasiūlymu. Tarzanas įlipo į valtį, įsikeldamas su savimi ir Gohgdu. Ir taip Tarzanas vėl atsidūrė nelaisvėje. Du jūreiviai laikė grandines prie Tarzano rankų.

Laikomas valtyje Tarzanas pradėjo pasakoti beždžionių kalbą atspėjusiam Bohgdui kas dabar reikią daryti. Tos gargaliuojančios kalbos nesuprato nieks, kaip tik beždžionė Bohgdū.

Pamokines Bohgdū, kaip reikią elgtis, Tarzanas staiga šoko lauk iš valtės, išvilkdamas su savim į vandenį ir du jūreivius, kuriu du laikė prirankintas prie jo rankų grandines. Visi atsidūrė vandeny.

Edgar Rice Burroughs

Ziūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys aštuntame puslapyje.

VIENYBĖ

Established 1886 LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY Published by Lithuanian Press Corporation 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates table with columns for United States and Foreign Countries, and rates for \$2.50 and \$3.00.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York. Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS table with columns for Jungtinėse Valstybėse and Kituose kraštuose, and rates for \$2.50 and \$3.00.

Advertising rates on application

ŠAMONINGI ŽMONĖS

Pittsburgho lietuviai — šamoningi žmonės. Lietuvos prezidentui priimti, jie sudarė komitetą, į kurį įėjo visų trijų srovių atstovai.

Bet šiandien nepriklausomos Lietuvos jau nėra. Prezidentas Smetona, kuris nesutiko pasirašyti Lietuvos nepriklausomybės mirties dokumento, yra mūsų svečias.

Į ką būtų panašiu, jeigu mes, Amerikos lietuviai, niekintume Lietuvos prezidentą Smetoną tada, kai kitataučiai sutinka jį su nuosirdžia pagarba?

Pittsburgho lietuviai, būdami šamoningi žmonės, žino, kaip reikia pasirodyti kitataučių akyse.

LAIKAS SUBRUSTI

Tuo tarpu, kai Hitlerio karo mašinos rieda saulėtai Egipto tyrais, grumdamos nukirsti Britų imperijos gyvini kelią — Suez kanalą — tai išmintingus politinės galvos Washingtono vis dar svarsto pagalbos teikimo klausimą.

Jau antri metai, kai Maskvos agentai, išsijuoję, agituoja prieš Amerikos pagalbos teikimą Anglijai. Matydami, kad tos jų agitacijos niekas neklausia, komunistai griežiai kitokių priemonių. Jau trečias mėnuo, kai jų kurstomi streikai paraližuoja Amerikos ginklų gamybą.

Rodos, Amerika būtų bejėgė. Rodos, nebūtų kam sudrausti tą elementą. Rodos, Amerika nematytų pavojaus, kuris jai grėsia tuo atveju, jeigu Hitleriui pasisektų sunaikinti Angliją.

Ne tiek Anglijos, kiek savo pačios saugumui, Amerika privalo subrusti.

DAUGIAU AKCIJOS

Amerikos lietuviams, kovojantiems dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, reikalinga daugiau akcijos, daugiau entuziazmo ir pasitikėjimo savo tautos ateitimi.

Praėjusiame kare Europos padangė buvo dar labiau apsiniaukusi. Tada Lietuvos ateitis, rodos, buvo dar tamsesnė, negu šiandien. Tais laikais lietuvių tauta nebuvo pasiruošusi nepriklausomos valstybės gyvenimui.

Nežūrint to, Amerikos lietuviai veikė. Jie tikėjo savo tautos ateitimi. Jie buvo sukūrė centrai, iš kurių ėjo direktyvos...

Šiandien mūsų padėtis, palyginti, yra daug geresnė. Šiandien yra Pasiuntinybė Washingtono, konsulatų — New Yorko, Chicagoje, Bostone ir Los Angeles. Tai vis nepriklausomos Lietuvos tvirtovės, iš kurių mes galime tęsti kovą dėl laisvės.

Tiesa, kolonijū veikėjai skundžiasi, kad jiems trūksta direktyvų. Jie norėtų glaudesnio kontakto su pasiuntinybe, su konsulatais...

Amerikos lietuvių visuomenė, betgi, pradeda atsipeikėti. Praeitį — praeičiai. Tik daugiau akcijos, daugiau entuziazmo, daugiau planingo darbo, o Lietuvos ateitis bus mūsų.

JAUČIA GALĄ

Vilnius Prūsėika sako, kad "Sovietų Sąjunga įspėjo Vengrijos ponus, kurie į šį karą taip pat įkišo savo snukį..."

Bet kodėl Sovietų Sąjunga nieko nesako Hitleriui, kuris į Balkanus įkišo ne tik snukį, bet kojas ir rankas? Stalinas žino, kad Hitleris jo nebijo. Todėl jis pasirinko Vengriją, kurios avantiūra Jugoslavijoje, kaip Maskvos notyje sakoma, "padarėsi labai nemalonų išpūdi..."

Ar dar reikia didesnio cinizmo? Stalinas, susitaręs su Hitleriu pasigrobė pusę Lenkijos. To paties Stalino banditai vėliau užpuolė Suomiją, išgriovė jos miestus, išžudė tūkstančius jos gyventojų, ir atplėšė Kareliją. Tie patys Maskvos banditai apiplėšė Rumuniją ir sunaikino Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių nepriklausomybę...

Dabar Maskvos banditai jau lieja krokodilo ašaras. Jiems pritaria Prūsėikos ir panašūs karkavaliai. Jie, matyt, naujausių savo galą.

KAIP BOLŠEVIKAI LENKINA IR RUSINA VILNIAUS KRAŠTĄ

Sakoma, kad tarybinės Lietuvos sostinė visai nebūsianti perkelta į Vilnių

Iš okupuotosios Lietuvos gauta žinių apie liūdną lietuvių padėtį Vilniaus krašte. Vilniaus įstaigose iš lenkų okupacijos laikų yra pasilikę daug lenkų sovintų, kurie visokiais būdais stengiasi išsilaikyti savo pozicijose. Jie nevengia prisitaikyti prie bolševikinės santvarkos, net gerinaši okupantams, kad tik tai netektų užleisti savo dominuojančios vietos Kiekvieną lietuvių pasireikimą jie apšaukia sovinizmu. Girdi, dabar ne smetoniniai laikai! Spekučiuodami bolševikinė tautybių "tolerancija", jie tuo pačiu metu varo lenkų endekų ir pilsudskininkų sovinizmo politiką.

Kadangi bolševikų valdžia, pati remiasi senų okupantų dėsniu: "Skaldyk ir valdyk", tai prieš lenkų sovintus nesimama reikalingų priemonių. Bolševikinė Lietuvos valdžia suteikė Lietuvos pilietybę ne tik visiems tiems lenkų valdininkams ir kolonistams, kurie Varšuvos valdžios buvo atsiųsti į Vilnių kraštui lenkinti, bet ir dešimties tūkstančių lenkų atbėgėlių, kurie niekada nieko bendro su Lietuva neturėjo.

Pajutę valdžią saviškių rankose, įžuliai laikosi gausingai Vilniaus žydai. Jų prigrūsta visose įstaigose. Net Vilniaus vykdomojo komiteto pirmininku (burmistru) paskirtas žydas "draugas" Vitas. Žydai taip pat į kiekvieną pastabą dėl lietuvių tautos bei kalbos respektavimo atsikerta tuo pačiu, kaip ir lenkų sovintai: "Dabar ne Smetonos laikai!"

Bet tuo lietuvių sunkumai dar toli gražu nesibaigia. Vilniaus krašte intensyviai vartoma rusifikacija, kaip lygiai ir visose okupuotojo Lietuvoje. Nors vilniškių rusų tėra nedidelė mažuma, bet net Vilniaus antruoju burmistru paskirtas "tovarišk" Ivan Garin. Pagaliau, kelia galvas ir neskaitytinę Vilniaus gūdai, kuriuos palaiko Minskas. Raudonosios Gudijos pirštas Vilniaus krašte gerokai jaučiamas, ypač kad jį diriguoja Maskvos imperialistai, kurie teisingai skaičiuoja, kad su gudais jie nepalyginamai lengviau apsidirbs, nekaip su lietuviams. Prie gudų prestižo pakėlimo prisideda ir ta aplinkybė, kad į Minską nuolat važinėja įvairios Lietuvos bolševikų komisijos mokyti, kaip reikia dezorganizuoti kraštą.

Visoje šioje Maskvos imperializmo, lenkų sovinizmo, gudų ir žydų įžulumo maišatyje lietuvių padėtis darosi be galo sunki. Nors į Vilnių perkelti keli komisariatai, tačiau nuo to lietuviams nepasidarė geriau. Jeigu jau Kaune nėra laisvo kampo, tai Vilniuje lengviau kupranugariai pralysti pro adatas skylutę, nekaip surasti vietą bent pernakvoti. Tokiu būdu lietuviai, per 19 metų gūti lenkų okupantų Bociansko tipo vaivadių, dabar jaučiasi užjami naujų okupantų bei jų talkininkų.

Kaip žinoma, raudonoji Lietuvos valdžia yra nutarusi iki gegužės 1 d. perkelti į Vilnių "laisvosios" Lietuvos sostinę. Turint galvoje sunkumus patalpoms komisariatams surasti, buvo paskirta specialinė komisija, kuri turi išspręsti šią problemą. Lietuviški bolševikai turi galvoje gegužės 1 d. įvykusių progą pademonstruoti savo sovietiškojo "patriotizmo": "Štai mes perkėlėme sostinę į Vilnių! Nors tuo

pat metu Vlniaus įkūrėjas Gediminas, Vytautas ir kiti Vilniaus didybės kūrėjai yra pravadžiuojami "feodalais", kuriems ne vieta sovietinėje Lietuvoje! Pagaliau, sienu su sovietų Gudija buvo nustatyta pagal Maskvos imperialistų arbitražą, neatsižvelgiant į jokiais lietuvių tautos teises. Tad gegužės 1 d. numatytosios iškilmės tūbus paprastas bolševikinių frazių švaistymas, tarnaujantis raudonojo despotizmo liaupsinimui. Okupavęs visą Lietuvą, uždarę visą lietuvių tautą į kalėjimą, Stalinas gali leisti Sniečkams, Paleckiams ir Gedvilams pažaisiti sovietiškojo "patriotizmo" žaislu.

Pagaliau pastebėjome, kad Vilniuje plinta net kalbos, jog sovietinės Lietuvos sostinės vietai į Vilnių nebūsianti perkelta. Ten reikišiai srovės, kad Vilnius būtų paskelbtas autonominiu vienetu, o sostinė palikta Kaune. Ar tokios srovės yra pasiekusios įtakingesnės bolševikų sferas, ar tai tėra lenkų endekų ir pilsudskininkų provokacijos, neturėjome galimumo išsiaiškinti. Tačiau mūsų informatorius į tokias tendencijas kreipia mūsų dėmesį. Netolima ateitis parodys, kiek tokios kalbos turi pagrindo.

KAIP SOVIETŲ SĄJUNGA APGAVO LIETUVOS VALSTYBĖS VYRUS

(Tęsinys)

P. Urbšys paprašė terminą pratešti, tačiau Molotovas atsakė. Pasiteiravus kiek kariuomenės manoma įvesti, Molotovas atsakė: 3-4 korpusus (apie 200,000).

Atsisveikindamas p. Urbšys pareiškė, kad jis, kaip spalio 10 d. pakto dalyvis ir pasirašėjas, apgailestauja, kad tas paktas per aštuonis mėnesius privedė prie tokio finalo ir kad jis prisibijo dėl Lietuvos likimo. Į tai Molotovas su grynai bolševikišku ir barbarišku cinizmu atsakė, kad Lietuvos likimui kaip tik grėsia ne kas kitas, kaip jos pačios provokatoriai. Jei Molotovas būtų turėjęs galvoje Paleckius, Micikius ir panašius išdavikus, tai ir tai jis neturėjo tiesos, nes be raudonosios kariuomenės okupacijos tie provokatoriai nieko būtų nepadarę Lietuvos nepriklausomybei, bet kadangi jis tikrai turėjo galvoje visą patriotiškąją Lietuvą, tai jis tragiškąją valandą, kaip tikras primityvus azijatas pasityčiojo iš savo aukos...

Gavus Kaune apie 23 val. (Kauno laikų) tragišką žinią, tuojau susirinko Vyriausybė ir posėdžiavo visą naktį. Vyriausybės dauguma nusistatė ultimatumą priimti, nematydama kitos išeities ir galvodama, kad tuo būdu galima bus išvengti brutalaus okupacijos. Galvoji-

mas buvo toks: naujas Ministras Pirmininkas tuojau nuvyks į Maskvą derėtis dėl trečiosios ultimatumo sąlygos ir turės progos išblaškyti susitelkusius audro debesis. Kadangi Min. Pirm. Merkiui lankantis Maskvoje viename pasikalbėjime Molotovas buvo labai teigiamai atsiliepęs apie gen. Raštikį, tai jis, kaip priimtiniusias ir Lietuvos visuomenei buvo parinktas Ministru Pirmininku.

Visa tai anksti rytą buvo pranešta Maskvon, o jau apie 11 val. iš Maskvos Urbšys pranešė, kad 1) Raštikio kandidatūra sovietams nepriimtina, 2) Dekanozovas su Pozdniakovu po pietų atskrenda Kaunan, 3) 14 val. sovietų kariuomenė pradeda žygiuoti per Lietuvos sieną, 4) 19 val. mūsų kariuomenės vadas generolas Vitkauskas turi atsirausti Kenoje (Lietuvos-SSSR pasienio stotis) ir susitikti su sov. generolu Pavlovu susitari- mui pasirašyti.

Tada buvo aišku, kad tai yra paprasta okupacija ir kad joki nusiileidimai nieko būtų gelbėję. Tolimesnieji įvykiai visems gerai žinomi: Dekanozovui diktuojant buvo sudaryta Paleckio vyriausybė, kurion įtraukti ir kai kurie visai Lietuvai žinomi asmenys: Krevė-Mickevičius ir E. Galvanuskas bei gener. Vitkauskas; prasidėjo "antimetoniniai" šūkavimai ir "laisvės" deklamacijos, toliau "rinkimų" ir "liaudies seimų" komedija, to seimo nutarimas išjungti į SSSR ir visas jaukinys "reformų", kurių dėka per kelis mėnesius krašte pritrūko nei tik įvairių prekių, bet ir maisto. Jau po keturių tokio "valdymo" mėnesių komisarių Taryba buvo priversta kreiptis į Maskvą, prašydama prisųsti grūdų, tuo tarpu kai per 22 nepriklausomo gyvenimo metus Lietuva nebuvo išvežusi duoną nė vieno gramo grūdų.

Taip Sov. Sąjunga klasta prigavo ir užgrobė savo mažą ir lojalų kaimyną. Sov. Sąjungos valstybinis aparatas pasirodė tiek primityvus ir toks nesugebantis, kad nepajėgė sudaryti net "svaresnių" ir sklandžiau atliktų provokacijų, teko griebtis nebūtų ir jokalvotų, vaikiškai naičių ir iškomam sveikam žmogui neįtikėtinų pasakų.

Sovietų vadovai, pradėdant Staliniui ir baigiant pakrikusiu Šmorginecu, pasirodė klasingi melagiai ir apgavikai, žmonės be žodžio ir be garbės.

Tačiau mes visi, kurie turime laimės nebūti po raudonųjų satrapų padu, kaip ir visa pavergtoji Lietuvių Tauta, nepalaužiamai tiki, kad lygiai taip, kaip nepavyko Maskvos valdovams sutvarkyti savo milžiniškos imperijos per 22 metus, taip juoba nepavyks jiems ilgesnį laiką išlaikyti laisvės ir tvarkos ištroškusių Lietuvių Tautą. Atpildo ir teisybės valanda išmuš ir išmuš greičiausia netrukus.

E. Turauskas, [galiotas Ministras, iki Lietuvos okupacijos buvęs URM. Politikos Departamento Direktorius. (Pabaiga)

TOKIU BŪDU PR. LAPIENĖ

Džiaugsmas neoficialus

Tarybų Lietuvoj Nr. 66. paminint Lietuvos vergiško gyvenimo pusmetį, šitaip tūlas Kalvis rašo: "Šiandien jau pusė metų nuo tos dienos, kai Raudonoji Armija paskleidė mūsų kraštui skaisčiuosius Kremliaus raudonosios žvaigždės spindulius. Džiaugsmas neoficialus. Dar per jaunas vaikas — Lietuvos Tarybų Socialistinė respublika... Daug, labai daug išgyvenome per šiuos šešius mėnesius. Kas sena — lužo, kas naujo — gimė džiaugsmulius...

Gera, kad Lietuvos okupantai leidžia mums jų laikraščius pamatyti. Niekas mums taip teisingų žinių negali suteikti, kaip jie patys. "Džiaugsmas neoficialus" — ką gi daugiau gali reikšti, jei nepatvirtinama, kad Lietuvos žmonės tie Kremliaus spinduliais svilina?

Buvusieji žmonės

Lietuvos Informacijų Biuras iš ten žinias papildo. Sako, kad žmonės, turėję kokius norint valdiškus darbus, arba pasižymėję visuomeniniame veikime, iš darbu yra atleisti ir jiems išduoti vilko bilietai. (Žinoma, tie, kurie nelikviduojami), su kuriais jie niekur negali gauti uždarbio. Jiems brangiau imama už butus. Jų vaikai turi mokėti ir už pradžios mokslą. Susirgę negauna jokios medicinos pagalbos. Žodžiu, jų valstybė negloboja. Jie išparduoda visus savo daiktus, dažnai labai jiems patiems reikalingus. Gelbisi nuo bado. O kai nieko nebeturės? Jų laukia badu mirtis. Jie Lietuvoj žinomi, kaipo buvusieji žmonės.

"Darbininkui" užkliūva

Kovo 23, 1941 m., So. Bostone Piliiečių Klubas buvo surengęs p. J. Tubelienėi prakalbą. Municipal salė buvo pilnutėlė mišrios publikos. Pavyzdingas jos užsilaikymas. Jonyla 2, aprašydama tai Naujienose, pažymi: "Tiek daug čia buvo bolševikėlių ir jie tylėjo..."

Tą pačią dieną p. Tubelienė buvo pakviesta į Dorchesterį, kur dalyvaavo vietos Piliiečių Klubo vakarienej. Buvo kalbų, Darbininkui tai užkliūvo ir jis, kaip ir komunistų spauda, užgiedojo: "Socialistai vaisino Tubelienę. Kalbėjo ir adv. Bagočius labai švelniai, neliudamas Smetonos režimo. Tubelienė jautėsi, kaip su savaisiais Kaune."

Argi Darbininkas norėjo matyti adv. Bagočių koliojant p. Tubelienę, kad ta jaustųsi, kaip ant žarijų? Keisti kai kurių žmonių norai.

Nesuderinama

Dirva sako, kad "Naujienu redaktorius Grigaitis stoja už Lietuvai Nepriklausomybės atstatymą, atakuoja komunistų groboniškus žygius, bet nepripažįsta Lietuvos Prezidento p. Smetonos ir čia jau stoja kartu su komunistais ir kalba taip, kaip Maskva nori..."

Iš tikro, jei jau nepripažinti p. Smetonos Lietuvos prezidentu, reikėtų nepripažinti, nei p. Zadeikio ministru, nei pp. Budrio ir Daužvardžio konsulais, kaip komunistai ir daro. Tuo tarpu Naujienu redaktorius Lietuvos atstovus vadina jų tikraisiais titulis. Lietuvių visuomenei šis jo gestas išrodo labai miglotu.

U r e z i j a

VOLUNGĖ

Giedojo volungė į pašakes nutūpus, Kaštono pašakes žalias, pražyduusias. Atsimenu tas žemuogėm išsirpusias lūpas Ir ją, kreivais takais į sodą pas manę išklydusią.

Ilgai ji mano vyzdžiuose lingavosi, Kaip volungė šakos kaštono žalio, Ir rodėsi visa ji savo žodžio atsidavusi Kerėjimo stiprybei visagalei.

Ir rodėsi nieko jai nebuvo gaila — Nei žodžių kvepiančių, nei degančių dasytėjimų. Tik mano širdyje prikelt palaidotąją melę, Tik neįstengę sieloje išrauti netikėjimo.

Paskui nutilo ji. Reikėjo išsikirti. Ant visados, kaip įprasta gyvenime. Ir kas galėjo laukti, kad ji, kaip gulbė prieš pat mirtį, Išgautų gėlą iš širdies ir tokią lemiamą!

Lyg nesuprato dar, lyg paskutiniai žvilgsniais guodės, Lyg skausmą savo atsisakymu patvirtino. Nuo lūpų, kaip aguonos lapas, vienas dar nukrito žodis.. Ir žodis tas, tas žodis buvo mirtinas!

Praėjo vasara karšta, ir volungė prapuolė, Kaštonai aizės, šokdami žemyn į krūvą, Išgeltę lapai sukosi verpetais nuo šakų nupuolę — Bet jos to gedulo triumfe nebebuvo!

Paskui pavasaris ir vėl kaštoną žalumu išpylė, Ir volungė atskridus švilpavo šakų ūksmėje, Ir tiek žiedų išsprogiusių saldžiom svajonėm vylės — O ji kreivais takais į sodą nebeatėjo!

STASYS ANGLICKIS

SONG OF SPRING

I looked out of my window and saw Not ice or sleet, or newly fallen snow, But the chirping robin Perched upon a little branch Singing to me his Avalanche of spring.

Oh, spring! the loveliness of you, The glistening of your morning dew, The fragrance of your flowers and your trees! The sunny days you bring with you To gladden hearts, and stir anew E'er lasting peace...

NELE LAPE

DARVINAS NIEKADOS NESAKĖ, KAD ŽMOGUS YRA KILĘS IŠ BEZDŽIONĖS

Prieš 132 metus Anglijoje gimė dabar visame pasaulyje garsus mokslininkas Darvinas, tas pats, kurį visoki atsilikėliai kaltina už tai, esą jis įrodinėjęs, kad žmogus yra atsiradęs iš beždžionės. Iš tikrųjų gi Darvino mokslas yra gyvių evoliucijos (raidos) mokslas.

Evoliucijos teoriją Darvinas dėstė trijų savitarpiai veikiančių veiksmų formoje. Tie veiksniai yra: 1. Kintamumas, 2. paveldimumas, 3. natūralė (gamtinė) atranka.

1. **Kintamumas** yra visų be jokios išimties organizmų (augalų ir gyvių) ypatybė. Jis pasireiškia įvairiausiais pavidalais.

2. **Paveldimumas** pastebimas taip pat visame gyvių ir augalų pasaulyje ir apsirėškia tuo, kad vaikai panašūs į tėvus, aniniai į protėvius. Tiesa, paveldimos ne visos žymės ir ypatybės, o tik pagrindinė jų dauguma.

3. **Natūralė atranka** pasireiškia tuo, kad silpnesni, menkesni gyvijos ar augmenijos padarai nyksta, o išlieka ir toliau vystosi tik stipresnieji, labiau sugebėję prisitaikyti aplinkai. Sakysime, gyvulių augintojai veislei atrenka tik geresnius egzempliorius ir iš jų veisia geresnius, pelningesnius gyvulius. Tai dirbtinė atranka.

Bet kas gi atrenka geriausius ir „išbrokina“ bloguosius gamtoje?

Senos pasaulėžiūros žmonės sakydavo, kad tuo pasirūpina pats dievas ar šiaip jau kokios antgamtinės jėgos.

Bet Darvinas, rūpestingai atkakliai štrinkęs dešimtis tūkstančių pavyzdžių ir faktų, senoms pasaulėžiūroms sudavė mirtiną smūgį. Jis įrodė, kad tikras gyvosios gamtos šeiminkas yra kova dėl būvio — dėl maisto, oro, saulės, šilumos, kova, kuri niekuomet nesiliovė ir nesiliauja, kurioje dalyvauja ir tos pačios rūšies augalai ir gyvuliai atstovai. Juo artimesni savo kūno sudarymu ir gyvenimo būdu du gyvuliai, juo atkaklesnė jų kova.

Darvinas teisingai nurodė, kad kovos dėl būvio pagrindas yra nepaprastas gyvulių ir augalų visumas. Imkime, sakysim, visiems žinomą kiaulapienę. Jei vienos kiaulapienės sparnuotos, vėjo išnešiamos sėklės visos gautų tinkamas sąlygas sudygti, tai jau dešimta vienos kiaulapienės giminės eilė užimtų tiek ploto, kiek jo iš viso yra žemės sausumos ir vandenynų. Iš tikrųjų gi kiekvienos kiaulapienės žiedo (galvelės) tik dvi — trys sėklos patenka į tinkamas sąlygas sudygti, o kitos sėklos žūsta.

Taigi, natūrali, akla, negailestinga atranka veikia gamtoje milijonus metų, padeda atsirasti viso naujoms ir naujoms, labiau tobulėms formoms.

Darvinas neneigė, kad tiek aukštesni tiek žemesni gyvuliai turi savo savotišką ypatybę, bet jis sakė, kad tos ypatybės atsirado iš medžiaginio pasaulio aridos (evoliucijos).

Sakysim, žuvies pelekas, paukščio sparnas, arklio koja, beždžionės ar žmogaus ranka atrodo visai skirtingi, bet kai juos išnagrinėji, išnarštai jų kaulus kaulelius, tai pasirodo, kad visi tie skirtingi organai sudaryti vienu, tuo pačiu dėsnium.

Savo darbu, paskirtim toki skirtingi tie organai, savo sudarymu panašūs todėl, kad visų stuburinių protėvių galūnės sudarytos vienu bendru ti-

pu. Palyginamoji anatomija (gyvių kūno nagrinėjimas) rodo, kad gyvių rūšys keičiasi, kad jos savo tarpe yra giminingos.

Embriologija (mokslas apie gemalo raidą), kuri daug laimėjo Darvino dėka, rodo dar idomusių dalykų. Sakysim, gemalai tokių skirtingų gyvulių, kaip šuo ir višta, savo raidos pradžioje visai panašūs į vienas kitą. Zinome, kad visi gyviai išrieda iš kiaušinėlių, kurie būna tik įvairiai sudaryti ir turi įvairius pavidalus. Iš tų kiaušinėlių atsiradę gemalai iš pradžių būna taip panašūs į vieni kitus, jog be mikroskopu net neįmanoma atskirti, kuris gemalas kurio gyvulio.

Sitas reiškinys Darvinui taip pat davė pagrindą teigti ir įrodyti, kad gyvių rūšys keičiasi.

Zinoma, rūšims pasikeisti reikia daug laiko. Antra, kol iš pirminio žmogaus, beždžionės, išsiraide dabartinis protingas žmogus, praėjo daug milijonų metų.

Darvino mokslas dar ir šiandien kraipomas į visas puses — kaip kam naudingiau. Tačiau jo mokslo pagrindas nesugriauzamas. Gyvių ir augalų evoliucijos (išraidos) dėsnis visų pripažįstamas. Šiandien jau nėra tokių atžagarių, kurie tvirtintų, kad dabar mūsų matomi gyvuliai ir gyvuliai iš karto atsirado toki, koki dabar yra. Dabar visiems žinoma, kad kartų kartos dabar nesamų gyvių jau seniai išnyko, kad jų buvimą rodo tik retai teuztinkami kaulai. Darvino nustatytas evoliucijos dėsnis sako, kad ir dabartinės gyvulių rūšys nebūna amžinos. Praeis vienas kitas milijonas metų, ir dabartinių gyvulių neliks nė pėdsako. Jų vietoje bus nauja gyvija ir augmenija, bet naujosios gyvijos tam tikros žymės rodys, kad ji išsiraizdžiusi iš buvusių prieš milijonus metų bendrų protėvių.

Mano dienos

NELĖ LAPE

Pavasaris. Visur šilta, gražu. Paukšteliai čiulba, medžiai pumpureliais dengiasi, daržely gelėles spraudžiasi iš po žemių lauk. Aš su drauge einu pasivaikščioti apie ežerą. Abi linksmos kvepuojame typlur, saldžiu pavasario oru. Saulutė beria savo spindulius jau ir į taip įkačiusius mūsų veidus, o švelnus vėjelis, rodos tik tam ir yra, kad tuos spindulius nušluostytų nuo mūsų veidų.

Sustojame prie ežero kranto. „Sėskime“, sakau draugei, ir abi susėdam suolely. Stebime antis. Jos irgi nudžiugusios pavasariu: nardo, linksmai rėkauja tyrame vandenyje. Štai pasigirsta didesnis balsas. Čia jau ne be antis rėkia. Tai gulbė! Štai, ji atplaukia balta, kaip snieguolė ir išdidi, kaip karalienė. Antys, ją pamaciūsios, skuba išsikirstyti, gerai suprasdamos, kad ji už jas galingsnė. Išdidi gulbė plaukioja viena, retkarčiais pasinerdama vandenį ten maisto ieškoti. „Tikrai ji išdidi gražuolė“, susijuokia mano draugė.

Mes vėl pradėdame eiti. Ant tilto matosi mažas žvejis. Atraitytomis kelnėmis jis švilpauja ir rūpestingai kabina

Kaip buvo nustatyta tautinė Lietuvos vėliava

Lietuvai dar savo nepriklausomybės neatstatius, tautinių spalvų klausimas buvo keliamas visokiuose lietuvių susibūrimuose. Buvo jaučiamas reikalas parodyti vienybę bendru puošniu simboliu. Kaip juosta reikėjo Lietuvos laisvės kovotojams susijuosti vėliava jų patriotinėje tarnyboje.

Sen ir ten tas spalvų klausimas būdavo savarankiškai išsprendžiamas. Amerikoje ir Rytprūsijoje lietuviai jau seniau buvo pasirinkę žalia-raudoną vėliavą ir ją vartojo savo pokyliuose, šventėse ir patriotiškose iškilmėse. Kitur Vytis jungė lietuvius jų darbe.

Tas klausimas ypatingai pribrendo, kai lietuvių tauta pajuto atgimimo valandą. Reikėjo tik, kad kas nors čia duotų autoritetinę atsakymą. Jau nuo Didžiojo Karo pradžios 1914 metais, dviem metų kaimynams susidūrus, lietuviams emė ruošti į naują organizuotą tautinį gyvenimą. Vokiečiams Lietuvą užėmus 1915 m. rugsėjo mėn. 18 d., susidarė reikalingos sąlygos. Lietuvių būrys Vilniuje, nors ir labai sunkiose okupacijos sąlygose, viešai ir slaptai šoko į darbą.

Tuoju susimetė komitetai, grupės, kur susibūrė visokių srovių veikėjai. Ir tarp kitų didžiųjų Lietuvos atstatymo problemų tada jie svarstė tautinių spalvų arba tautinės vėliavos klausimą. Vėliava atrodė tiek pat būtina, kaip gimstantiam kūdikiui marškinėliai.

Bet visai konkrečiai tautinių spalvų arba vėliavos klausimą pastatė tikrai 1917 m. birželio 6 d. susirinkimas pas d-rą J. Basanavičių. Tai buvo, berods, eilinis vadinamojo **Consortiumo** posėdis.

To nerangiu lotynišku vardu pavadintu **Consortiumo** istorija buvo gana vingiuota.

Tik karui prasidėjus, buvo didžiulė susirinkimų nepartinis Komitetas nukentėjusiems nuo karo šelpti. Martynas Yčas,

būdamas Rusijos Dūmos atstovu, tiko jam pirmininkauti ir juoba pinigams išgauti. Bet kilo nesupratimų tarp dešiniųjų ir kairiųjų.

Vokiečiams Lietuvą užėmus, Komitetas pasidalyjo pusiau: Yčas su dalim narių pasitraukė į Rusiją, o vice-pirmininkas Smetona su kita dalim pasiliko Vilniuje. Tuoju buvo pamėginta visus lietuvius suburti į vieną krūvą tame Komitete. Tatai pasisekė, nors ir ne pirmomis dienomis: dar daug senų partinių atrūpų neįsitaro. Tačiau apystovos reikalavo vienybės ir savitarpinio susiklausymo.

Kadangi Komitetas daugiausia užsiėmė prieglaudomis ir pašalpa, tai šalimais kūrėsi kitokios grupės, dažnai iš tų pačių žmonių. 1915 m. gruodžio 4 d., pavyzdžiui, susirinko Rūtos klubo priedanga 31 vilnietis ir A. Janulaitis ten paskaitė referatą apie Prūsų Landtago nario Gailačiaus brošiūrą „Litauische Frage“, išskeldamas Lietuvos ateities klausimą. Čia jau kilo kitų klausimų dėl propagandos, dėl informacijos biuro, dėl etnografinių Lietuvos sienų ir t.t.

Antras toks Rūtos sambūris, po savaitės, įsklausė Dr. J. Šaulio paskaitą apie Rohrbach'o knygą „Russland und wir“. Susirinkusieji svarstė, kaip spirts prieš lenkų akciją, kuri įsitikdama vokiečiams, Lietuvą traukė prie būsimo Lenkijos.

Dar po savaitės (XII.18) tokią Rūtos arbata jau nusibodo. Dar kartą Rūta susirinko gruodžio 26 d. Janulaitis kiek netvarkingai, bet karštai palėjo ir gynė nepriklausomybę šūki. Prieš mirtį klubas pamėgino mestis į politinį sukurį, bet tam nebetiko arbatėlių rėmai nei atmosfera.

Todėl po Naujų Metų atsirado naujas susibūrimas, daug siauresnis, bet aiškiau nusistatęs politikos klausimais. Tai buvo vadinamieji **ketvirtadieniai**. Antrame tokiame ketvirtadienyje 1916 m. sausio 27 d. dalyvavo vienuolika žmonių: Basanavičius, kun. Dogelis, Janulaitis, Kairys, Kymantas, kun. Kukta, J. Šaulys, Smetona ir Stulginskis. Vėliavą tame būry matome dar kun. Stankevičių, Šerną, J. Vileišį ir net Domaševičių. Jis rinkosi vasario 3 d., 10, 17, 24, kovo 16, 23, 29 d. Svarstomi klausimai buvo bendri politiniai, praktiški, kilę okupacijos sąlygose, propagandos, laikraščio, net slaptų atsiskaukimų.

Bet ir tie pasikalbėjimai ilgai gajūti kiek ištižo, o reikalų atsirado — visai konkrečių ir net skubių, kuriems reikėjo organizuoto reagavimo. Todėl ir tas vadinamas inteligentų būrys pakriko. Bet tuoju buvo sudarytas, balandžio 24 d. naujas būrys iš Basanavičiaus, Dogelio, Klimo, Šaulio ir Smetonos. Vėliavą buvo dar pakviesti M. Biržiška, Janulaitis, Kairys, Stulginskis ir Žmuidzinavičius.

Tuo būdu susidarė vadinamoji **politinė grupė**, kuri ruošė memorandumus okupacijos valdžiai, siuntė delegatus į užsienį, steigė atstovybes, svarstė orientacijos klausimą, organizavo etnografines studijas, galvojo apie visos Lietuvos atstovų konferenciją, rūpinosi laikraščio leidimu ir t.t.

1917 metais ta grupė kažkodėl gavo **Consortiumo** vardą. Gegužės 10 d. į tą **Consortiumą** buvo dar priimti: A. Gylis, kun. Brazys, D. Malinauskas, o vėliau Stašinskas, kun. Kukta ir kun. Reinys. Taip **Consortiumui** prasiplėtus, buvo padarytas Biuras iš M. Biržiškos, Klimo, Šaulio, Smetonos ir Stankevičiaus.

Biuras rinkosi labai dažnai ir iš tikrųjų atlikinėjo visą darbą. Jis, pav., surašė ir atsakymą į pagarsėjusį Lietuvos lenkų memorandumą Vokietijos kancleriui, kur buvo reikalaujama įjungti Lietuvą į paskelbtą Lenkijos karalystę. Visas **Consortiumas** rinkosi Biuro pranešimams išklausti ir bendriems debatams. Visa tat buvo daroma, žinoma, visai slaptai nuo vokiečių ir dažniausia pas Basanavičių Mokslo Draugikės bute senuose vienuolyno rūmuose prie šv. Mikalojaus bažnyčios.

Tame **Consortiume** 1917 m. birželio 6 d. ir buvo pakeltas Lietuvos tautinių spalvų arba vėliavos klausimas.

Basanavičius pirmas paskaitė savo straipsnį, kurį jis buvo seniau atspausdinęs Amerikoje. Jis įrodinėjo, kad vėliavų spalva senovės Lietuvoje visada buvo raudona, o ant to raudono dugno buvo pavaizduotas kardu užsimojes raitelis ant širmo žirgo. Basanavičius patarė tą tradiciją toliau tęsti ir Vyties ženklą ant raudono dugno padaryti atgimusios Lietuvos vėliava.

Niekas tam nesipriešino, bet vienas kitas pastebėjo, kad tati neįsprendžia tautinių spalvų klausimą, juoba kad ir pats Basanavičius pažymėjo vėliavą buvus visada su Vytim. Be Vyties raudona vėliava skyrium nebuvo vartojama. Reikėjo tad pasirinkti naujas spalvas, kurios galėtų sudaryti paprastą kasdieninę, lengvai pasiuvamą spalvų vėliavą, šalia istorinės valstybinės vėliavos su Vytim.

Consortiumo nariai tada nustatė principą, kad būtų parinktos tokios spalvos, kurios daugiausiai aptinkamos liaudies dirbiniuose, juostose, žiurstuose ir t.t. Visi sutiko, kad tokios spalvos yra žalia ir raudona. Tų tad spalvų suderinimo vėliavoje ir buvo pavesta užsimiti dailininkui Žmuidzinavičiui.

T. Daugirdas, mūsų senas archeologas ir dailininkas, siūlė vėliavą iš žalios spalvos viršuje, baltos vidury ir raudonos apačioje. Bet jis pats tuo savo siūlymu nebuvo patenkintas. Jam atrodė geresnė tiesiog žalia-raudona, nes tos spalvos dominuoja mūsų žmonių dirbiniuose. Pagaliau jis siūlė siaurą geltoną juostą tarp tų dviejų spalvų. Žmuidzinavičius gynė dviejų spalvų vėliavą, raudoną-žalia, nes tos spalvos reikičia meilę ir viltį... Kiti norėjo matyti vėliavę gamtos atspindį: žalius laukus bei pievas (apačioje) ir geltonus žiedus (vidury) ir raudoną tekančią saulę (viršų).

Konferencija neišsprendė to klausimo ir pavedė tat padaryti išrinktajai Tarybai. Tai buvo, berods, paskutinis programos punktas ir nebuvo kaip jo vieno nukelti į kitą dieną.

Bet ir Tarybai nesisekė greitai nusistatyti. Per kelias sesijas nutyso svarstymai ligi visi, svyravimų nuvarginti, sutiko priimti dabartinės Lietuvos tautinės vėliavos spalvas ir tvarką. Kada tikrai Taryba tą projektą priėmė — negalėčiau pasakyti. 1918 m. vidury dar tokio nutarimo nebuvo, nes balandžio 24 d. tas punktas vis dar figuravo dienotvarkėje. Bet sudarant pirmą **Voldemaro Vyriausybę**, 1918 m. lapkričio 11 d. ant Tarybos namų Vilniuje jau plevė savo dabartinė trispalvė vėliava. Vėliavą ji buvo įrašyta į konstitucijas ir per 22 metus vartojama iki įgijo tvirtą Lietuvos pilietybę.

Joki agresoriai, nei parsidavėliai netesės jos išrauti iš lietuvių rankų. Ir su ja mes vėl atkovosime savo laisvę.

P. Klimas, Igaliotas Ministeris, Buvęs Valstybės Tarybos Narys Vichy (Prancūzija).

PASAULIS ERDVĖJE

Mūsų pasaulio istorija nėra dar gerai žinoma. Prieš porą šimtų metų žmonės turėjo tiksliai paskutiniųjų 3,000 metų istoriją. Apie tai, kas buvo prieš tą laiką, jie tesidomėjo legendomis ir spėliojimais. Daugelio žmonių civilizuoatame pasaulyje buvo manoma, kad pasaulis buvo ūmai padarytas iš nieko 4,004 metais prieš Kristų, ir tik negalėjo susitariti, ar jis buvo sukurtas tais 4004 metais pavasarį ar rudenį. Šiandien visi pripažįsta, kad pasaulis, kur mes gyvename, buvo per ilgų ilgiausių eilę amžių.

Vėlesnieji religijų mokytojai seniai atmetė tas idėjas. Šiandien visi pripažįsta, kad pasaulis, kur mes gyvename, buvo per ilgų ilgiausių eilę amžių. Zinoma, gal ir tose idėjose ne visa taip tikra, kaip atrodo. Pavyzdžiui, veidrodžiai, įrengti abiejuose kambario galuose, padaro ir kambarį begaliniai ilgą. Bet kalbos, kad mūsų pasaulis esą teturįs šešias ar septynis tūkstančius metų amžiaus, yra visai be pagrindo.

Šiandien kiekvienas žino, kad žemė yra rutulio pavidalo. Tas rutulys priplotas galuose, kaip, sakysime, apelsinas; jo skerspjūvis, arba diametras, yra arti 12,000 km. Kad žemė yra rutulio pavidalo, buvo žinoma šviesesniems žmonėms maž daug prieš 2,500 metų. Prieš tą laiką žmonių buvo manoma, kad žemė buvo plokščia, tad burios visokių kalbų ir pasakų apie jos vietą danguje, apie jos santykį su žvaigždėmis ir planetomis.

Dabar žinome, kad žemė sukasi ant savo ašies (kuri yra apie 36 km. trumpesnė, negu žemės pasiaujinis, arba ekvatorinis skerspjūvis). Žemė apsisuka aplink save kartą per 24 valandas, ir tokiu būdu turime dieną ir naktį. Zinome, kad tas kelias, kurio žemė sukda aplink saulę, pati apsisuka kartą į parą, yra pailgas, ovalinis. Žemės tolumas nuo saulės nėra lygus: artčiausiai nuo saulės ji būna 135 milijonai km atstu, o toliausiai — 140 milijonų km.

Aplink žemę sukasi mažesnis už ją rutulys, mėnulis, 350,000 km. atstu nuo jos. Ne vien žemė ir mėnulis bėga aplink saulę. Yra dar planetos, Merkuras ir Venera, 54-ųjų ir 56-ųjų mil. km atstu; tos planetos yra rate tarp saulės ir žemės.

Už žemės kelio" rato, tarp

daugybės mažesnių rutulių, vadinamų planetoidais, yra Marsas, Jupiteris, Sturnas, Uranas ir Neptunas; jų atstumas nuo saulės yra apie 210,720, 2,600 mil. km. Šitie skaitmenys, šitie milijonai ir tūkstančiai milijonų kilometrų sunku protui suprasti. Gal skaitytojui geriau paaiškės, jei įsivaizduosime sau žemę daug mažesnę, negu ji iš tikrųjų yra.

Įsivaizduokime, kad mūsų žemės rutulys yra šiaip sviedinys, 3 cm. skerspjūvy. Prie tokio dydžio saulė (taip pat proporcingai sumažinta būtų 323 metrai) atstu nuo žemės (apie penktą dalis angl. mylios) ir nuo žemės iki saulės būtų galima nueiti per 5 minutes. Mėnulis atrodytų žirnio didumo — apie 80 cm. atstu nuo žemės. Tarp žemės ir saulės būtų dvi vidutinės planetos, Marsas ir Venera, apie 125 ir 250 metrų atstu nuo saulės. Tuštumoje už žemės prietum Marsą. 175 metrų atstu nuo žemės. Toliau būtų Jupiteris, apie pusantro km atstu nuo žemės ir beveik 33 cm. skerspjūvy; Saturnas — apie trys km. atstu, Uranus — šeši km. ir Neptūnas — devyni km atstu nuo žemės.

Toliau jau būtų tuštuma ir tuštuma, tūkstančių km. tuštuma, kurioje vienur kitur gal ir pasitaiko lyg ir užklydę erdvėje dujų pluoštai. Tokiu pat sumažintu mastu matuojant, arimiausi nuo žemės (sviedinėlio) žvaigždė būtų 50,000 kilometru atstu!

Iš šio trumpučio palyginimo ir iš šių kelių skaitmenų galima jau šiek tiek suprasti tą baisią erdvės tuštumą, kurioje eina gyvybės drama ir kurioje plasoja žmonijos — dukių aistros ir ambicijos!

Visoje erdvėje mes žinome tikrai gyvybę žemės paviršiuje. Ta gyvybė nesiekia giliau, kaip tikrai pusketvirto km. žemėje iš tų 6,000 km. skiriančių žmogų nuo žemės rutulio centro. Gyvybė nesiekia aukštyn daugiau, kaip pusseptinto km. Galimas dalykas, kad visa neišmatuota erdvė yra tuščia ir negyva.

Giliausios okeanų gelmės siekia pusseptinto km. Aukščiausiai iškilęs aeroplanų žmogus yra pasiekęs 10 km aukštumą, bet tai buvo padaryta dideliu pasiaukojimu, riziku ir kančiomis. Joks paukštis negali skristi per septynis km. aukštyn. Maži paukšteliai ir vabzdžiai, iškelti aeroplanuose aukštyn, netenka sąmonės, dar nepasiekę to aukštumo.

H. G. Wells

LIETUVIŠKOS SPAUDOS PAVASARIS

JUBILIEJINIS VIENYBĖS

BAZARAS

PRASIDĖS ŠI ŠEŠTADIENI!

BALANDŽIO 19, 7-tą VAL.

SUSIVIENIJIMO NAME

(ANTRAME AUKŠTE)

193 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

SCRANTON, PA. Vienybės atstovas W. A. MESKONAS 132 W. Market St.

MAŽAS TADUKAS KAVALIAUSKUTIS PAS PREZIDENTĄ ROOSEVELTĄ

"Ateik ir vėl pamatyti mane, bet kada," pasakė jam prezidentas

International News Service paduoda įdomų pranešimą apie tai, kaip 8 metų amžiaus Tadas Kulikauskas, jaunutis karo tremtinys iš Lietuvos, per vėlykas gavo vizitą pas Jungt. Valstybių prezidentą, Franklin D. Rooseveltą, ir kaip įspūdingas buvo tas vizitas.

Iš tūkstančių vaikų susirinkusių prie Baltųjų Rūmų margučius ritinėti, vieninteliis, Tadas Kulikauskas turėjo progos su Prezidentu Rooseveltu pasikalbėti.

Tas viskas įvyko dėlto, kad Tado mamytė pavargę ir netikėtai atsiedo ant smuikos, kurią jis kartu atsinešė. Mamytė smuiką sulaužė, o Tadas pradėjo gailiai verkėti. Kaip tik tuo momentu pro šalį ėjo pulk. Edvardas Starling, Baltųjų Rūmų slaptosios policijos viršininkas. Jis viso-

kiais būdais bandė Tada nuraminti. Bet nieks negelbėjo. Pagalvojęs, pulk. Starling, pareiškė:

"Jei nuustos verkes, tai aš tave nuvesiu Prezidentą pamatyti."

Tadas, nebijodamas, priėjo prie Roosevelto stalo. Prezidentas padavė savo ranką pasisveikinti, bet Tadas nusilenkęs ranką pabučiavo. Negalėdamas Prezidentui ant smuikos pagroti, Tadas paklausė, ar jis galėtų padainuoti. Prezidentui sutikus, Tadas sudainavo "God Bless America."

Išsiskirdamas Tadas padovanavo Prezidentui medinę lentelę su vėlykiniais sveikinimais, kurią pats Tadas išdrožė. Prezidentas padėkojęs už dovaną, pakvietė Tada vėl pas jį atsilankyti.

Vienybės bazaro dienos

Vienybės jubiliejinis bazaras prasideda jau šį šeštadienį, balandžio 19 d. Kaip buvo planuota, taip pasisekė ir suorganizuoti, kad visos bazaro dienos bus pajavaintos margiausiomis programomis. Bazaro lankytojai susilauks didelių staigmenų. Čia skelbiame tik dalį bazaro programos.

1) Šeštadienį, balandžio 19, iškilmingas bazaro atidarymas. Aidarymui numatoma speciali programa. Pirmiausia svarbią kalbą pasakys Vienybės vyr. redaktorius ir prezidentas Juozas Tyšliava. Jė ugningus kalbos žodžius mes girdėjome ir mėgstame klausyti. Toliau sveikinimus tars organizacijų atstovai ir svečiai.

2) Sekmadienį, balandžio 20 d., kada laukiama daugiausiai lankytojų, nutarta prisiminti lietuviškus jomarkus, kuriuos mes taip jaunystėje mylėdavome, o kurie jų nematė, galės čia juos pamatyti.

3) Pirmadienį, balandžio 21, Didžiulė Čigonų diena. O kad ji bus įdomi ir nepaprastai linksma, bei prašmatni, žinome visi, nes čigonai visada tik puikiai pasirodo.

4) Antradienį, balandžio 22 d., bus Moterų Vienybės Bazaro vakaras. Moterų Vėnybė visada mums parodo ką nors nepaprasto, jų parengiamai niekad mūsų neapvėly. Moterų Vienybė visada daugiausiai sutraukdavo publikos, taip ir šį kartą bus gausiausias bazaro vakaras.

5) Trečiadienį — paslatingas bazaro vakaras. Tai bus tikrai staigmenų, arba surpnyzų vakaras.

6) Ketvirtadienį, balandžio 24 d., Operetės choro diena. Tai iškilmingas bazaro dainos vakaras.

Apie kitus vakarus ir daugiau žinių sužinosite per radio ir mūsų kitos savaitės laikraščius.

Vyt. Stanyš laivyna

Vienybės leidėjo ir buvusio jos direktoriaus Izidoriaus Stanio, sūnus Vytautas Stanyš, šį mėnesį išvyksta į Jungtinių Amerikos Valstybių jūrų laivyno tarnybą.

Kadaigi Vytautas Stanyš jau kuris laikas studijuoja jūrininkystę, tai ir Dėdė Stanyšas jį paskyrė jūrininko pareigoms.

Vytautas, kaip ir jo tėvai, Izidorius ir Vincenta, pavyzdingas lietuvis, gražiai kalbąs lietuviškai.

Jaunojo Stanio draugai jam linki laimės.

RUOSIASI NAUJAI FILMAI

Neseniai pasižymėjęs filmų artistas James Craig ir plačiai žinoma Anne Shirley y kalbasi apie naują filmą "A certain Mr. Scratch", kurioje juodviem paskirtos vedamosios rolės.

P. Buzelis, Atlantic Avenue ir Crescent Sts., Brooklyn, N. Y. — butelį Metropole šampano ir laimės pasaką.

Lietuvių Piliiečių Klubas, J. Karpus, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y. butelį Sparkling Normandy Cider ir Wilson degtinę.

Antanas Kundrotas, Brooklyn, N. Y. 12 butelių vyno.

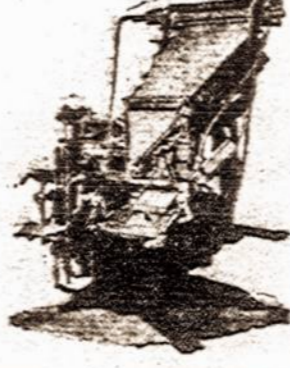
Vienybė nuoširdžiai dėkoja visiems šiems aukotojams.

U. Bacevičienė, — sidabrinė lėkštė vaisiams ir mezginui.

Henry Pick, 199 Grand St., Brooklyn, N. Y. — dvi dėžės saldainių ir žaislų.

Kitų aukotojų pavardės bus paskelbtos kitame Vienybės numeryje.

Naujam linotipui išigyti

- V. Valantiejienė, Maspeth, N. Y. \$3.00
J. Tolis, Ridgewood, N. Y. \$1.00
A. Radzevičius, Brooklyn, N. Y. \$1.00
P. Lalas, Amsterdam, N. Y. \$1.00
St. Aromiskis, Brooklyn, N. Y. \$1.00
BD. Norvila, Brooklyn, N. Y. \$1.00
\$9.00

Amerikos vieningumas

Common Council for American Unity dabar organizuoja Tautinį komitetą. Nariais to komiteto bus visų tautų Amerikoje gyvenančių atstovai. Rooseveltienė sutiko būti Komiteto garbės pirmininke.

Ši žinia buvo pranešta vakarieniėje Astor viešbutyje, balandžio 3 d., kurioje dalyvavo virš 1000 įvairių tautų žmonių.

Vakarieniėje pirmininkavo Rooseveltienė. Vakarieniės tikslas — suvesti visų tautų atstovus, nežiūrint tikėjimo, rasės, ar tautos palaikymui Amerikos idealų dabartinėje krizėje.

Kalbėjo visą eilę žymesnių kalbėtojų: generalis prokuroras Robert H. Jackson, senatoris Harold H. Burton iš Ohio, Archibald McLeish, Nowy Swiat feidėjas M. F. Wegrzynek, rašytojas Louis Adamic, negrų laikraščio redaktorius Elmer A. Carter, buvęs Imigracijos komisionierius Edward Corsi, Common Council for American Unity direktorius Read Lewis.

Vakarieniėje dalyvauti buvo kviečiamj ir lietuviai, kurių dalyvavo septyni.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Gema, serga, miršta

Sveikatos komisionierius, John L. Rice, praneša. kad perėitą savaitę Brooklyne gimė 822 kūdikiai. Susirgimai įvairiomis ligomis buvo: tymais — 2,831, plaučių uždegimu — 101, skarlatina — 105, difterija — 8, kokliušu — 35.

Mirėčių buvo 513: 42 nuo plaučių uždegimo, 2 nuo influencos, 4 automobiliui užmuše, 465 nuo kitų ligų. Gyventojų priauglis buvo 209.

Mirė

ninė mirė Adelė Adomavičienė. 59 m. amžiaus, gyvenusi 260 So. 1 St., Brooklyn. Vėlionė buvo pašarvota grab. Stepono Aromiskio koplyčioj, 423 Metropolitan Ave., Brooklyne. Palaidota balandžio 14 d. 11 val. ryto. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Trejybės kapinėse. Liko nuliūdęs sūnus Jonas ir Petras. dukrė Stela ir žentas Petras Ivanuškas. Laidotuves aptarnavo Aromiskis.

Balandžio 11 d. Šv. Katarinos ligoninėj mirė Teklė Janeliūnienė. 49 m. amžiaus, gyvenusi 36 Scholes St., Brooklyne. Vėlionė buvo pašarvota grab. Matthew P. Ballas-Bieliausko koplyčioj, palaidota balandžio 15 d. Alyvų kalnelio kapinėse. Patarnavo Ballas-Bieliauskas.

Balandžio 10 d. mirė Vladienė Geležauskienė. 40 Call St. Glen Cove, L. I. Liko vyras Vladas. 19 m. sūnus Viktoras. 16 m. dukrė Jadvyga. 5 m. sūnus Edvardas. Vėlionė gimusi Huntington, L. I. buvusi Janušauskaitė. Tai mospatičio Vinco Karlonio giminė.

Balandžio 9 d. Bushwick ligoninėj mirė Antanas Gevenas. 64 m. amžiaus, gyvenęs 880 Madison St., B'klyne. Vėlionis pašarvotas namie. Bus laidojamas balandžio 18 d. šiandien 10 val. ryto po pamaldų Mount Carmel bažnyčioj į Šv. onų kapines. Laidotuves aptarnauja Matthew P. Ballas-Bieliauskas.

Balandžio 10 d. Paracie ligoninėj mirė Paulina Merrit - Meckevičūtė. 38 m. amžiaus, gyvenusi 20 Elderts St., B'klyne. Vėlionė pašarvota namie. Bus laidojama balandžio 14 d. 11 val. ryto iš Holly Martyrs bažnyčios į Šv. Trejybės kapines. Liko tėvai ir seserys. 3 broliai ir kiti giminiai. Laidotuves aptarnauja laidojuvienio direktorius Juozas Levanda - Levandauskas. 337 Union Ave., B'klyne.

Balandžio 10 d. mirė Antanas Morlys. 52 amžiaus, gyvenęs 86 E. 49 St., Brooklyne. Vėlionis pašarvotas Shalins-Salinsko koplyčioj, 84-02 Jamaica Ave., prie pat Forest Parkway stoties, Woodlawn, N. Y. Vėlionis laidojamas balandžio 12 d. 12 val. ryto. Jono kapinėse 11 val. ryto. Aptarnavo Shalins-Salinsko laidojuvienio būrys.

Kings County ligoninėj balandžio 10 d. mirė Elzbeta Kiešionis. 90 m. amžiaus, gyvenusi 168 No. 4 St., Brooklyne. Palaidota bal. 15 d. Šv. Jono kapinėse. Patarnavo laidojuvienio direktorius Juozas Gariva.

Balandžio 14 d. mirė Kajetonas Butkauskas. 43 m. amžiaus, gyvenęs 58 Ten Eyck St., Brooklyne. Pašarvotas Grab. Ballas-Bieliausko koplyčioj. Laidojamas balandžio 17 d. 2 val. p. p. National kapinėse. aptarnaujant grab. Ballas-Bieliauskai.

HAVEMEYER 9-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS Advokatas 50 COURT STREET Brooklyn, N. Y. TEL: TRIANGLE 5-3622 168 GRAND STREET Tel.: EVergreen 8-7179

The Logan Inn, Inc. A. Mikalaukas, prez. M. Stalonis, ižd. RESTORANAS IR BARAS Ivairiausi gerimai Pirmos rūšies maistas Draugiška nuotaka PRAŠOME: 3296 Atlantic Avenue Brooklyn, N. Y. Tel.: AP. 7-9674

I. BANAS SIGNS Ign. Banasevičius, Dailininkas. Daromos įvairios iškabos aukšines ir kitokiomis raidėmis. Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai. Kreipkitės: IGN. BANASEVICIUS 350 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

B. J. SCHEGAUS Real Estate ir Insurance Norite pirkti ar parduoti namą? Gauti paskolą? Apsidrausti? — Kreipkitės: B. J. SCHEGAUS 195 Grand Street Brooklyn, N. Y. Tel.: EV. 7-1241

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL Gaminame amerikoniško lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti klibasai ir kopūstai galima gauti kasdieną. Joseph Zeidat 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

BABYLON HOTEL Pr. ir A. Lapės, sav. Babylon, Long Island, N. Y. Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip BABYLON HOTEL Tel.: Babylon 1449

J. VAITULIONIS PIRMAS LIETUVIS Chiropaktas Gydytojas 307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėlioms ir Iventadieniais Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NETINKAMI BATAI YRA PAVOJINGI

Netinkami batai avėjant netikėtai praranda savo gražią formą, bet jie gali baigtis pavojingu sužeidimu kojų. Nors ir biskuti jaučiant nesmagumą, avėjant batus, reikia būt atsargiems. Yra geros valios žmonių, kurie per 20 metų perka avalinę Milčiaus krautuose. Jie žino tą, kad gauna netikėtai geriausią batų prekę, bet autentišką stilių ir gerą kokybę — tikrą patogumą ir apsaugą nuo besislepiančio pavojaus kojoms avalinėje...

to bring your 2 feet comfort!

He's a Genuine Australian Kangaroo. You've heard of him—how he bounces across country, how he "bounces" like a man, how he begins life in his mother's pouch—then develops into a streamlined sensation with strength, speed, stamina, on the jump every day. Let's call him "Kango," and boy he can go!

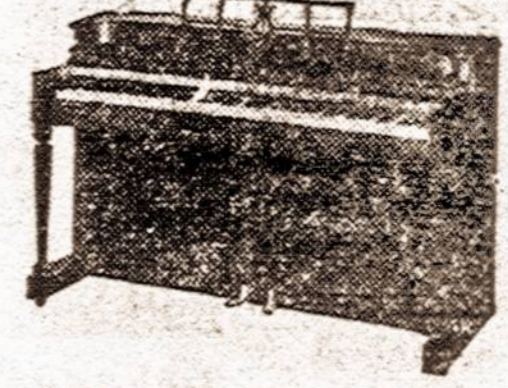
You're on the Jump Every day too!

"Kango" spends his life developing a skin that rates as the strongest of all shoe leathers by 17 1/2% weight for weight. His is one of about 800,000 skins shipped annually to America. American tanning craftsmen convert these strong skins into remarkable shoe leathers for men. Kangaroo shoes are soft, strong, smart. They take a shine beautifully, and hold it longer. They hold their shape. "Kango" breaks them in during his active career. You just put them on and jump around in real comfort. We have your style and your size. Come in today and try on a pair!

STASYŠ MILCHIUS. MILCHIUS SHOE SHOPS, INC. 365 Grand Street, Corner Marey Avenue, Brooklyn, N. Y. 69-21 Grand Avenue, Maspeth, L. I., N. Y. Maspeth, L. I., N. Y.

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ

981 Broadway Brooklyn, N. Y.

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, ploktelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų. Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarimą. Tel.: Jefferson 3-6993

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVergreen 7-8451

MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS

Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus. Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuosimėčių. Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis.

Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuose.

Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

Vienybės bazaras prasidės šestadienį balandžio 19. 7 val.

Operetės choro vakaras

Daugelis mūsų atsimeina gražius ankstybo pavasario vakarus senojoje tėvynėje Lietuvoje, kada per lygius laukus skambėdavo gražios vyrų su-tartinės, arba kitame kaimo gale skambėdavo merginų dainos. Tai būdavo gražu. Bet ir šiandien mes galime girdėti tokią pat dainas, mes jas galime laisvai čia dainuoti, nes mes juk mokame daug lietuviškų dainų, kurias mus išmokė Lietuvos laukai, arba čia gimusius išmokė tėvai.

Ir štai kitą ketvirtadienį, balandžio 24 d. Vienybės jubiliejiname bazare susirenka visas Operetės choras su savo draugais ir artimaisiais. Jie apie tai pranešė Vienybėi; Vienybė, atsidėkodama jiems už tai, tą vakarą ir pavadina Operetės choro vakaru.

Kas nenorės ateiti ir pasiklausyti gražių operetės choro dainų? Tiesa, Operetės Choras nepasidėdėjo tą vakarą dainuoti, arba koncertuoti, bet mes visi gerai žinome, kad Operetės Choro dainininkai ir dainininkės niekad nepraleidžia progos savo subvimių papuošti skambiomis dainomis.

Ar tu nenorės ketvirtadienį, balandžio 24 d., ateiti į Vienybės bazarą ir jame linksmiai, jaunimo tarpe praleisti vakarą?

Darius - Girėnas kalbamose paveiksluose

Balandžio 26 ir 27 d. Piličių Kiube, 280 Union Ave., bus rodomi įdomūs paveikslai iš Dariaus ir Girėno nuotykių Amerikoje ir Lietuvoje.

Dus girdimi paskutiniai didvyrių atsisveikinimo žodžiai, matomas paskutinis Lituanicos pakilimas ir jos katastrofa Soldino miške. Šiuose paveiksluose taip pat bus rodoma didvyrių kunų pasitikimas Kauno aerodrome ir jų laidotuvės. Be to, bus rodomos Lituanicos liekanos Karo muziejuje ir Chicagos lietuvių vainiko uždėjimas.

Pelnas skiriamas Dariaus ir Girėno paminklui pastatyti. Paveikslus rodyt žinomas filmininkas J. Januškevičius, Jr. Pradžia 7 val. vak. Bilietų kainos: 35c, suaugusiems ir 15c vaikams.

Radio koncertas

Šį sekmadienį, bal. 20 d. 4 val. popiet. šv. Jurgio svetainėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J. įvyksta metinis Lietuvių Radijo Valandos koncertas. Tikimasi, koncertas bus labai didelis, nes programa įdomi, ir daugelis jam ruošiasi. Bilietas tik 50c.

PO MIESTA PASIDAIRIUS

DARIAUS - GIRĖNO MINĖJIMAS

Dariaus - Girėno skridimo iš New Yorko į Kauną, sukakties minėjimas įvyks liepos 19 d. Dexter Park, L. I. Didžiojo pentkadienio popietį Dariaus-Girėno Komitetas su pirm. J. Šalčium pasirašė sutartį.

KRIKŠTYNAS

Juoza Wize, 72 South 1 St., Brooklyne, velykų sekmadienį krikštijo savo dukrelę. Krikšto motina buvo ponja Maliniene, 75 So. 3 St., Bklyne.

DR. ŽUKAUSKAS KARO TARNYBOJ

Dr. Zukauskas, plačiai žinomo lietuvių veikėjo Zukausko sūnus, miesto sveikatos apsaugos narys - gydytojas, pašauktas į Jungtinių Valstybių karo tarnybą metams laiko tarnauti kapitono pareigose. Bal. 17 d. išvyksta į Fort Dix, N. J.

ATVYKO PULK. GRINIUS

Antradienį, balandžio 15 d. laivu Excambia iš Lisabonos, Portugalijoje atvyko į Jersey City, N. J. Pulk. Grinius su šeima, buvusiojo Lietuvos prezidento Dr. Kazio Griniaus sūnus. Svečią pasitiko būrys New Yorko lietuvių. Keletai dienų svečias apsisistojo New Yorke, vėliau vyks į Philadelphia, pas savo dėdę Joną Grinį.

SERGA

Sunkiai serga Mikas Riskėvičius 383 So. 3rd St., Bklyne. Jo namai yra 36 apartamente.

WASHINGTONA

Balandžio 15 d. 6 val. ryto išvyko į Washingtono savaitę atostogų Maspetho fotografo Rapolo Kručo žmona Ona su dukteria. Drauge išvyko ir Adv. Bull žmona Kundrotaitė.

J. Valaitis.

Butkaus ir Zickiūtės vestuvės

Šį sekmadienį, balandžio 20 d., Augustas Butkus, gyvenęs East Orange, N. J. nutarė susituokti su Alvira Zickiūte, iki šiol gyvenusia Waterbury, Conn. Kadangi abu jaunieji gimę ir augę Waterbury, tai ten ir vestuvės keliamos. Į vestuves važiuoja brooklyniečiai Povilanskai.

Augustas Butkus — saldainių dirbtuvės agentas, o jaunoji, Alvira Zickiūtė, iki šiol dirbo grožio salone, Waterbury, Conn. Po vestuvių jaunavė džiaį apsigyvens East Orange, N. J.

Tradicinis Vienybės bazaras jau čia pat. Šį šestadienį, balandžio 19 d., 7 val. vakare, Susivienijimo name, antrame aukšte, viršuj Vienybės įstaigos, prasideda didelis judėjimas. Atidaromas jubiliejinis Vienybės Bazaras, kuriame, iš anksto galima pranešti, bus daug dovanų, daug laimėjimų, daug muzikos, daug šokių ir linksmumo.

Šių metų Vienybės Bazaras skirsis nuo kitų iki šiol buvusių tos rūšies pramogų tuo, kad jame bus nepaprastai dideli laimėjimai. Pav., bus leidžiama laimėjimui net keturios vienos savaitės nemokamos atostogos gražiausiuose rezortuose. Kas ištrauks laimėjimo bilietą, galės visą savaitę nemokamai praleisti atostogas viename iš šių rezortų: pas Juozą Bačiūną, Sodus, Mich., pas Jurgį Šliakį, Lake Rankonkoma, L. I., pas J. Traigį, Jamesport, L. I. ir pas A. Lapę, Babylon, L. I.

O kur dar puikiausių kambario baldų setai? Kur kiti vertingi daiktai, kuriuos bus galima laimėti Vienybės Bazare?

Vienybės Bazaras prasideda balandžio 19 d. ir baigsis balandžio 27 d. Kiekvienas vakaras bus skirtingas. Kiekvieną vakarą bus kitokia programa.

Kaip kasmet, taip ir šiomet, Vienybės Bazare šeiminkaus Moterų Vienybės pramogų rengimo komisija.

Šiomet, jausnei Vienybės Bazaro atmosferai, visas antrasis Susivienijimo namo aukštas išdekoruotas gražiomis artistiškomis dekoracijomis.

Tai bus didelė devynių dienų šventė. Nepamirškite, ši didžioji šventė, šis lietuviškos spaudos pavasaris prasideda šį šestadienį, 7 val. vakare.

Čigonai jau atvažiuoja

Pavasaris — čigonų judėjimo pradžia. O ypatingai šį pavasarį, po ilgesnės pertraukos, Brooklyno lietuviški čigonai pradeda smarkų veikimą, apie kurį mes daug išgirdime. Pirmasis čigonų pasirodymas bus Vienybės jubiliejiname bazare, pirmadienį balandžio 21 d. Apie tai mums pranešė patys čigonai, kurie stropiai tam vakarui ruošiasi. Jų karalienė deda visas pastangas, kad ne tik vieni čigonai, bet ir jų draugai gausiai tave Bazaro vakare pasirodytų. Jų Generolas S. Karvelis, sako, kad niekad čigonai taip nepasirodė, kaip ruošiasi pasirodyti šitą bazaro dieną. Čigonų Makaras Powel-Povilauskas deda savo visą išmintį dieną gražiau papuošti, nuo jų neatsilikis nei Ziniai, nei Diržiai, žadėjosi ir Norkai iš Jamaicaicos ir kiti, kuriuos visus ten pamatysite. Su jais dalyvaus ir Jakkščiai, o taip pat ir kiti.

Iš piršto išlaužta

Praėjusiame Vienybės numeryje reporteris pranešė apie Baltosios Lelijos choro atgaivinimą New Jersey. Tame pačiame pranešime jis sako, kad J. Stasilionis buvęs Floridoje, kad jis dabar jau apsi-vedęs...

Mus prašoma pranešti, kad J. Stasilionis nebuvo Floridoje, taip pat jis dar nevedęs. Visa tai, matyt, reporteris išlaužė iš piršto.

SKELBKITĖS VIENYBEJE

Neseniai atidaryta nauja saldainių krautuvė, kuri yra 202 Grand St., prieš Vienybės įstaigą, šale Metro teatro. Naujoje krautuvėje, be saldainių, galima gauti ledų, cigarečių, cigarų, sodės, vaikams žaislų ir kitokių smulkmenų. Krautuvės svininkė Ona Grybienė.

MASPETHO LIETUVIŲ ŽINIOS

Pavyzdinga lietuvių, A. O. Šarkaitė, kurios tėveliai gyvena 69 Place, susituokia su H. H. Jackel. Vestuvės bus balandžio 19 d. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vienybiotis Juozas Tamašauskas, gyvenęs 5414 72 St., Maspeth, buvo labai sunkiai susirgęs. Kaimynai džiaugiasi, kad Juozo sveikata kasdien gerėja.

Populiarūs mūsų kolonijos lietuviai Skriptai, gyvenę 6010 56 Drive, jaučiasi labai laimingi. Šiomis dienomis jie susilaukė gražios dukrelės, kuriai duotas Loreinos vardas.

Balandžio 19 d. Lietuvių Namų Savininkų organizacija ruošia vakarienę. Pramoga bus Liet. Piličių Klubo salėje, 60-39 56 St., Maspeth. Pradžia, rodos, 7 val. vak.

Maspetho Ona Černauskienė, gyvenanti 5351 72 St. buvo labai sunkiai susirgęs, turėjo labai pavojingą operaciją. Bet dabar, su grįžtančiu pavasariu, Onos sveikata taip pat grįžta.

Maspetho lietuviškai šaukiami Dėdės Samo tarnybai. Šiomis dienomis išėjo į kariuomenę Laurinačių sūnus. Be to, pašauktas tarnybai J. Venckus, buvęs mūsų miesto gaisrininkas.

Sestadienį balandžio 19 d., parapijos salėje, Maspeth, N. Y., šv. Vincento pašalpinė daugia rengia balių.

Gros jaunimo okestras.

V. Valantiejienė.

PARDUODAMAS SALIUNAS E. Rutherford, N. J. Saliūnas geroje vietoje ir biznis gėras. Dėl informacijų kreiptis pas J. G. Kalytą, 356 Paterson Ave. E. Rutherford, N. J.

ALLIANCE HALL

Restauranas ir Baras

Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių

Tinkama vieta visokioms pramogoms.

Kasdien muzika ir šokiai.

ALLIANCE HALL

K. Buividas, sav.

197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVERgreen 4-6344

Moterų Vienybės PAVASARIO ŠOKIAI

Penktadienį, gegužės 16 d., 1941 m.

McALPIN HOTEL ROOF GARDEN

Broadway ir 34 gatvė, New Yorke

PRADZIA 8 VAL. VAK. [ZANGA \$1.00

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

VALANDOS: 8-10 ryte, 1-2 popiet, 6-8 vakare. Šventadieniai susitarus. Tel. EVERgreen 8-9229

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street

DR. BLADAS K. VENCIVS
499 Grand Street (Dantų Gydytojas)
VALANDOS: 9-12 ryte, 2-9 vakare. Penktadieniai uždaryta. Tel.: ofiso STagg 2-0706 Namų—Jamaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
144 Ridgewood Ave. Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 1-2 p. p., 6-8 vakare. Tel. APligate 7-1433 arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street (DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS: 9-12 ryte, 1-8 vakare. Penktadieniai uždaryta. Tel. EVERgreen 7-6868

PARK FLORIST

GELININKAS

MOTIEJUS MAZEIKA, SAV.

79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Tel.: VIRginia 9-3112

Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmes.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41-72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALENS (ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopolyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ (RADZEVICIVS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night. HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairioms reikloms

TARZANAS IR TARZELĖ

78. — Vandenyje Tarzanas ūmai nusikratė laikisų jo grandines jūreivių, kuriems jau rūpėjo išsigelbėjimas, ne-gu Tarzanas. Palikęs jūreivius, Tarzanas skubiai plaukė į netolimą krantą.

Tarzanas išplaukė į krantą. Bet valtis su jūreiviais irgi priplaukė prie to pat kranto ir jūreiviai, Zalim Khalio liepia-mi, pradėjo Tarzana vyti. Jie tikėjosi ūmai sugauti savo be-laisvį.

Greitasis Tarzanas paspėjo pribėgti prie tankaus miško pirmiau, negu jo gaudytojai. Tarzanas manė, kad tanku-mynuose jis suspės pasislėpti kad ir nuo gudrausių jūrei-vių.

Bet vos tik Tarzanas spėjo įbėgti į girios tankumą, pa-likęs besivejančius jūreivius toli užpakalyje, iš krūmų tie-giai sušvilpė strėlė, taikoma stiesiai į Tarzano galingąją krū-tinę!

Edgar Rice Burroughs' vertė PIJUS BUKŠNAITIS

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame Vienybės numery